

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GDAŃSKU**

Decyzja niniejsza stała się
o s t a t e c z n a

z dniem 05.01.2019r.

Gdańsk, dnia 23 stycznia 2019 r.

RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.24.
za dowodem doręczenia

DECYZJA

Na podstawie

- art. 75 ust. 7 w związku z art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.), dalej ustawa OOS,
- § 3 ust. 2 pkt. 2, w związku z § 3 ust. 1 pkt. 64 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 71),
- art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.),

po rozpatrzeniu wniosku Inwestora: Akademickiego Klubu Morskiego w Gdańsku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla niżej wymienionego przedsięwzięcia, wraz z uzupełnieniami i wyjaśnieniami, działając w oparciu o:

- 1) Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia: „Rozbudowa Portu jachtowego Akademickiego Klubu Morskiego – etap I” – opracowanie: Biuro inżynierii – techniczne 2B-ECO dr inż. Hanna Cyłkowska, Gdańsk maj 2018 r. wraz z aneksami, zwany dalej raport oos;
- 2) postanowienie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni znak: INZ1.1-MGw-8103-94/18 z dnia 02.10.2018 r. (data wpływu 04.10.2018 r.),
- 3) opinię Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni znak: SE.ZNS.80.4912.6.18 z dnia 03.10.2018 r. (data wpływu 09.08.2018 r.),

po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,

o r z e k a m:

- I. **Określić dla przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa Portu Jachtowego AKM etap I”** realizowanego w północnej części Rozlewiska Wisły Śmiałej, na działkach nr: 22/16, 14/21, 22/23, 1/45, 22/22, 22/21, 14/13 (grunty morskich wód wewnętrznych) obręb nr 0273 Gdańsk, woj. pomorskie, **następujące środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia:**

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie polega na modernizacji i rozbudowie portu jachtowego służącego cumowaniu jednostek pływających oraz rekreacji. Port Jachtowy zlokalizowany jest w północnej części Rozlewiska Wisły Śmiałej, w Górkach Zachodnich.

W zakres planowanej inwestycji zaplanowano m.in.:

- rozbiórkę i odbudowę pomostu „C” na rozlewisku Wisły Śmiałej;
- wydłużenie pomostu „A” o około 74 m za pomocą segmentowych pomostów pływających – wydłużenie na akwen Wisły Śmiałej (tzw. Pomost A1);
- remont nabrzeża typu ciężkiego polegający na budowie przesłony uszczelniającej ściankę szczelną i odtworzeniu płyty nabrzeża;
- remont nabrzeża skarpowego poprzez wykonanie nowej ścianki szczelnej i podniesienie oczepu;
- budowę budynku klubowo – szkoleniowego o powierzchni w rzucie przyziemia około 150 m²;
- budowa budynku sanitarnego o powierzchni w rzucie przyziemia około 60,0 m²;
- budowa pomieszczeń magazynowych o powierzchni 350 m²;
- prace podczyszczeniowe w celu uzyskania odpowiednich głębokości technicznych;

2. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

Na etapie realizacji

1. w celu ochrony ichtiofauny i minogów, prace pogłębiarskie wykonać w okresie 1 października – 1 marca, z okresu tego wyłączyć godziny nocne z uwagi na umożliwienie migracji minoga rzecznego na tarło;
2. prace powodujące większy hałas niż hałas tła (np. prace pogłębiarskie, katarowe, przy rozbiórkę i budowie nabrzeży) wykonać poza okresem lęgu i wychowywania młodych ptaków, czyli poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia;
3. w celu zmniejszenia zmętnienia wody, przed przystąpieniem do prac polegających na remoncie nabrzeży odizolować koryto rzeki od miejsca remontu ściankami szczelnymi;
4. w celu ograniczenia zmętnienia wód do prac pogłębiarniczych wykorzystać pogłębiarkę ssącą z kołową tarczą tnącą lub zastosować kurtyny ochronne (typu ciężkiego);
5. przed przystąpieniem do prac pogłębiarniczych/czerpalnych, przeprowadzić badanie urobku pod względem litologii i zanieczyszczenia, które pozwolą na wcześniejszą segregację wydobytego urobku w trakcie projektowanych prac i określenia czy można go wykorzystać do remontu nabrzeży, podniesienia terenu pod budynki kubaturowe na lądzie, czy też usunąć na kłapowisko na morzu;
6. wszelkie zanieczyszczenia z jednostek wykonujących prace budowlane zdawać do portowych urządzeń odbiorczych;
7. prace budowlane prowadzić pod nadzorem przyrodniczym realizowanym przez specjalistę, nadzór powinien obejmować:
 - a) nadzór herpetologiczny na etapie prac przygotowawczych, rozbiórkowych budowlanych; w przypadku zaobserwowania przedstawicieli gatunków płazów i gadów należy przenieść je poza teren budowy, w bezpieczne miejsce;
 - b) nadzór nad wykonywaniem zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie przestrzegania ustawy o ochronie przyrody;
8. W celu minimalizacji negatywnego wpływu na zoocenozę denne Wisły Śmiałej, a także zwiększenia szans na szybszą i skuteczniejszą rekolonizację zdegradowanego fragmentu dna rzeki, prace bagrownicze prowadzić w następujący sposób:

- a) zdjąć wierzchnią warstwę osadu, o miąższości ok. 30 cm, na odcinku toru, który będzie wynikał z przyjętej technologii prowadzenia prac przez wykonawcę i technicznych możliwości ich wykonania. Ściąganie warstwy dna powinno odbywać się precyzyjnie, np. czerpaczem dna, fragment po fragmencie, pod stałym nadzorem pod wodą (np. kamera podwodna, pletwonurek) jak i na wodzie (wykwalifikowany personel, utrzymywanie pozycji),
 - b) Porcje osadu wraz z występującym w nim zoobentosem, składować na przygotowanej jednostce (np. barka) z wodą (zaburtową), tak aby przykrywała ona złożony osad wraz z ww. organizmami. Osady mają być wykładane delikatnie na barce obok siebie, w celu uniknięcia przysypania większą warstwą osadu i spowodowania mechanicznych uszkodzeń organizmów zoobentosu. Prace transportowania i wykładania na barkę osadu, powinny odbywać się precyzyjnie i pod kontrolą biologa,
 - c) osad z zoobentosem szybko przetransportować na obszar toru wodnego (czas przebywania osadu wraz ze zwierzętami na barce nie powinien przekraczać 2 – 4 godzin), wcześniej pogłębionego do planowanej, technicznej głębokości (uwzględniającego warstwę 30 cm na uzupełnienie osadem z bentosem.) Na odcinku odpowiadającym powierzchni zebranej wierzchniej części osadu, przełożyć zmagazynowany na barce osad wraz z organizmami. Czynność tą wykonywać precyzyjnie, np. poprzez przekładanie czerpaczem na dno, bądź o ile jest to technologicznie możliwe, poprzez delikatne i precyzyjne skłapowanie wierzchniej warstwy osadu na przygotowane dno. Procedura ta jest kluczowa dla przeżycia zgromadzonych organizmów i powinna odbywać się jak najdelikatniej i również pod ścisłą kontrolą biologa,
 - d) czynności określone w podpunktach a-c należy sukcesywnie wykonać na całej powierzchni planowanego miejsca pogłębienia dna;
9. zabezpieczyć środowisko gruntowo – wodne przed zanieczyszczeniem ściekami i odpadami, poprzez odpowiednie przygotowanie i organizację placu budowy, w tym:
- a) organizację placów postojowych dla maszyn i środków transportu na uszczelnionych nawierzchniach,
 - b) stosować maszyny i pojazdy sprawne technicznie,
 - c) wyposażenie zaplecza budowy w sorbenty substancji ropopochodnych,
 - d) wszelkie naprawy sprzętu, tankowanie maszyn i środków transportu prowadzić, na terenach do tego przeznaczonych, na uszczelnionym podłożu;

WARUNKI DYREKTORA URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI:

- 10. podczas budowy stosować urządzenia, maszyny i pojazdy sprawne technicznie, o niskim poziomie emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza, posiadające stosowne atesty;
- 11. składować materiały budowlane i prowadzić roboty budowlane w sposób nadzorowany i bezpieczny dla środowiska naturalnego;
- 12. zabezpieczyć teren inwestycji przed ewentualnym zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi;
- 13. gospodarować odpadami, w tym masami ziemnymi z wykopów, zgodnie z wymogami ustawy o odpadach, tj. odpady będą selektywnie magazynowane w specjalnie oznakowanych pojemnikach w wyznaczonym miejscu, a następnie odpowiednio wywiezione na składowisko i zagospodarowane;

WARUNKI PAŃSTOWEGO GRANICZNEGO INSPEKTORA SANITARNEGO:

- 14. zapewnić właściwą organizację robót budowlanych z zastosowaniem sprawnego sprzętu i środków ochrony osobistej pracowników;

15. zapewnić odpowiednie utrzymanie i konserwację maszyn i urządzeń budowlanych;
16. eliminować pracę maszyn i urządzeń budowlanych na biegu jałowym i przy obciążeniach maksymalnych;
17. wyznaczyć miejsca tymczasowego składowania materiałów budowlanych oraz miejsca prefabrykacji;
18. składować materiały i surowce w sposób uniemożliwiający przedostanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych oraz gleby;
19. prowadzić prace budowlane w sposób minimalizujący zanieczyszczenie wód i terenów przyległych;
20. usuwać natychmiast wszelkie zanieczyszczenia z powierzchni wody i dna rzeki;
21. prowadzić prace budowlane w warunkach atmosferycznych pozwalających na ich precyzyjne wykonanie oraz zgodnie z wybraną technologią;
22. ograniczenie pylenia przez zraszanie (szczególnie w okresach suszy) terenu prowadzonych prac oraz kół pojazdów;
23. prowadzić monitoring geodezyjny oraz regularne kontrole stanu technicznego budowli i instalacji zlokalizowanych w sąsiedztwie prowadzonych robót;
24. zabezpieczyć teren na wypadek ewentualnych sytuacji awaryjnych (np. rozlew substancji ropopochodnych) na etapie realizacji i eksploatacji;
25. prace podczyszczeniowe prowadzić przy asyście pływających zapór przeciwolejewych;
26. jednostki pływające, biorące udział w pracach budowlanych wyposażać w sprzęt służący ograniczeniu lub usuwaniu zanieczyszczeń (m.in. sorbenty i maty sorbujące);
27. opracować szczegółową procedurę reagowania w sytuacjach zanieczyszczania wód;
28. zapewnić selektywną zbiórkę odpadów w trakcie budowy;
29. zorganizować zaplecze budowy z właściwymi urządzeniami sanitarnymi;
30. prowadzić prace hydrotechniczne, w tym prace kafarowe przez wykonawców posiadających odpowiednie doświadczenie i uprawnienia;
31. przed przystąpieniem do prac czerpalnych przeprowadzić badania jakości osadów w zasięgu planowanych prac podczyszczeniowych;
32. zagospodarować urobek czerpalny zgodnie z założonym przeznaczeniem, uwzględniając jego jakość oraz uzyskać odpowiednie zezwolenia;
33. umieścić na terenie portu widoczne informacje o istniejących ograniczeniach w ruchu jednostek pływających, wynikających z Zarządzenia Porządkowego nr 5 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 20 lutego 2013 r. w sprawie Przepisów Portowych;

Na etapie eksploatacji:

34. w okresie lęgowym ptaków nie używać sprzętów nagłaśniających i innych źródeł emitujących hałas poza pomieszczeniami zamkniętymi (np. megafony, głośniki itp.) za wyjątkiem sytuacji związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
35. nie stosować iluminacji świetlnych;
36. ograniczyć rozpraszanie światła poza basen portu jachtowego poprzez koncentrację strumieni świetlnych i właściwe ustawienie kątów emisji światła, w tym celu dobrać wysokości latarni, oprawy i klosze, zastosować dodatkowe osłony kierunkowe;

WARUNKI DYREKTORA URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI:

37. zapewnić pojemniki na odpady w ilości adekwatnej do liczby jednostek pływających korzystających z pomostu;
38. wyposażać pomost w niezbędne środki zapewniające bezpieczeństwo użytkowników, m.in. w. koła ratunkowe;

WARUNKI PAŃSTOWEGO GRANICZNEGO INSPEKTORA SANITARNEGO:

39. udostępnić pojemniki na odpady komunalne na terenie nowo wybudowanej mariny;
40. podczyszczać ścieki opadowe i roztopowe w urządzeniach podczyszczających przed odprowadzeniem ich do odbiornika;
41. odpowiednio dostarczyć, zainstalować i obsługiwać wszystkie tymczasowe urządzenia zabezpieczające takie jak: oświetlenie nawigacyjne, znaki ostrzegawcze i boje sygnalizacyjne;
42. umieścić na terenie portu widoczne informacje o istniejących ograniczeniach w ruchu jednostek pływających, wynikających z Zarządzenia Porządkowego nr 5 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 20 lutego 2013 r. w sprawie Przepisów Portowych

Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym:

43. Prace podczyszczeniowe kanału żeglownego przy nabrzeżu skarpowym prowadzić na szerokości nie większej niż 15 m od nabrzeża, aby nie naruszyć linii brzegowej użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”;

WARUNKI PAŃSTOWEGO GRANICZNEGO INSPEKTORA SANITARNEGO:

44. projekt budowlany uzgodnić pod względem wymogów higienicznych i sanitarnych.

II. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych:

Planowane przedsięwzięcie nie spełnia kryteriów, o których mowa w *Rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej* (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 138).

III. Stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę przedmiotowej inwestycji:

Tutejszy organ nie stwierdza potrzeby przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko są wystarczające do określenia uwarunkowań do projektu budowlanego.

Powyższe nie wyklucza przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w przypadku:

- złożenia do organu właściwego do wydania decyzji (o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy ooś) wniosku podmiotu planującego podjęcie realizacji inwestycji,
- jeżeli organ właściwy do wydania ww. decyzji stwierdzi, że we wniosku o wydanie decyzji zostały dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

IV. Stanowisko w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:

W związku z rodzajem i lokalizacją przedsięwzięcia, wykluczona jest możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie

realizacji jak i eksploatacji. Tut. organ nie znajduje więc przesłanek do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

V. Uczynić charakterystykę przedsięwzięcia Załącznikiem nr 1 do niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 31.08.2016 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku wpłynął wniosek Akademickiego Klubu Morskiego w Gdańsku, działającego przez pełnomocnika Pana Michała Kąkola, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie Portu Jachtowego AKM etap I”, w północnej części Rozlewiska Wisły Śmiałej, w Górkach Zachodnich, na działkach o numerach 22/16, 14/21, 22/23, 14/13, 22/21 obręb nr 0273 Gdańsk.

Do wniosku dołączono załączniki, tj.:

- kartę informacyjną przedsięwzięcia - KIP (3 egzemplarze wraz z zapisem w formie elektronicznej, na informatycznym nośniku danych),
- kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmujące obszar na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,
- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp).

Z uwagi na braki, tut. organ pismem znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.1 z dnia 27 września 2016 r. wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia przedłożonej dokumentacji m.in. o przedłożenie wypisów z ewidencji gruntów. Wnioskodawca złożył stosowne uzupełnienie w dniach 12.10.2016 r. oraz 28.10.2016 r.

O złożeniu wniosku i wszczęciu postępowania strony zostały powiadomione pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.2. z dnia 10.11.2016 r.

Informację o złożonym wniosku zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych *Ekoportal* (www.ekoportal.pl) pod numerem 843/2016, prowadzonym na podstawie art. 22 ustawy OOŚ.

Kolejno w dniu 24.01.2017 r., pismem znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.5. oraz w dniu 24.02.2017 r., pismem znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.6., tut. organ wezwał wnioskodawcę do uzupełnień, m.in. w zakresie konieczności uzupełnienia zawartości karty informacyjnej przedsięwzięcia, aby spełniała ona wymagania art. 62a ustawy OOŚ. Wnioskodawca odpowiedział na powyższe wezwania odpowiednio: w dniu 03.02.2017 r. (pismo znak: ECE/PB.3/AKM.02/2017, datowane: 03.02.2017 r.) oraz w dniu 10.03.2017 r. (pismo znak: ECE/PB.3/AKM.03/2017, datowane: 09.03.2017 r.).

Przedsięwzięcie objęte ww. wnioskiem kwalifikowane jest zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 71) jako: „polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w ust. 1, z wyłączeniem przypadków, w których ulegająca zmianie lub powstająca w wyniku rozbudowy, przebudowy lub montażu część realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia nie osiąga progów określonych w ust. 1, o ile progi te zostały określone”, w związku z § 3 ust. 1 pkt. 64 ww. rozporządzenia, tj.: „porty lub przystanie morskie, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 34”.

Zgodnie z treścią art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy OOS, dla planowanych „przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko” jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Projektowana inwestycja realizowana będzie częściowo na obszarze morskich wód wewnętrznych. Na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 1 c) ustawy OOS, w przypadku przedsięwzięcia realizowanego na obszarach morskich decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 6 ustawy OOS wymogu uzgodnienia lub opiniowania nie stosuje się, jeżeli organ prowadzący postępowanie jest jednocześnie organem uzgadniającym lub opiniującym. W niniejszej sprawie nie mają zastosowania przepisy dotyczące opiniowania i uzgadniania przez RDOŚ. W okolicznościach niniejszej sprawy organami właściwymi w sprawie opiniowania są: Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Gdyni i Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni.

Wnioskodawca nie zażądał wyłączenia jawności któregośkolwiek z przedstawionych przy podaniu lub w toku postępowania dokumentów.

W toku postępowania tut. organ ustalił i zważył, co następuje:

Planowane przedsięwzięcie polega na modernizacji i rozbudowie portu jachtowego służącego cumowaniu jednostek pływających oraz rekreacji. Port Jachtowy zlokalizowany jest w północnej części Rozlewiska Wisły Śmiałej, w Górkach Zachodnich. Obecnie przystań wykorzystywana jest na cele rekreacyjno-sportowe. Planowana inwestycja zlokalizowana jest w północnej części Rozlewiska Wisły Śmiałej, w Górkach Zachodnich, na działkach o numerach 22/21; 22/22; 22/23; 1/45; 1/46; 14/21; 22/16 i 14/13 obręb geodezyjny nr 0273 Gdańsk. Inwestycje prowadzone na lądzie obejmują działki: 22/21; 22/22; 22/23; 1/45; 1/46; 14/21.

W zakres inwestycji wchodzi:

- rozbiórka i odbudowa pomostu „C” na Rozlewisku Wisły Śmiałej;
- wydłużenie pomostu „A” o około 74,0 m za pomocą segmentowych pomostów pływających – wydłużenie na akwen Wisły Śmiałej (tzw. pomost A1);
- remont nabrzeża typu ciężkiego polegający na budowie przestony uszczelniającej
- wykonanie ścianki szczelnej i odtworzeniu płyty nabrzeża;
- remont nabrzeża skarpowego poprzez wykonanie nowej ścianki szczelnej i podniesienie oczepu;
- budowa budynku klubowo-szkoleniowego o powierzchni w rzucie przyziemia około 150m²;
- budowa budynku sanitarnego o powierzchni w rzucie przyziemia około 60 m²;
- budowa pomieszczeń magazynowych o powierzchni 350 m²;
- wykonanie prac podczyszczeniowych ;
- utwardzenie nawierzchni dróg wewnętrznych, pow. ok. 590 m²;
- rozbudowa sieci energetycznej i oświetlenia terenu;
- rozbudowa instalacji wodno-ściekowej;
- rozbudowa systemu monitoringu;
- zastosowanie do ogrzewania pomieszczeń, podgrzewania wody i oświetlenia źródeł energii odnawialnej;

- budowa bramek i systemu bezpiecznego dostępu;
- zagospodarowanie terenu – niska zieleń, mała architektura; miejsca i tablice informacyjne o miejscach parkowania samochodów w okresie sezonu nawigacyjnego i w okresie zimowym.

Stosownie do treści art. 59 ust. 1 pkt 2 ww. *ustawy OOS* realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania, jeżeli obowiązek przeprowadzenia tej oceny został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1.

W myśl przywołanego wyżej przepisu oraz art. 64 ust. 1 i ust. 1a *ustawy OOS*, obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko stwierdza, w drodze postanowienia, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

- uwzględniając łącznie uwarunkowania określone w art. 63 ust.1;
- po zasięgnięciu opinii: 1) organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3, 10-19 i 21-23; 2) dyrektora urzędu morskiego – gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim.

Działając na podstawie art. 64 w związku z art. 78 ust. 2, ust. 4 i art. 71 ust. 1 i ust. 2 *ustawy OOS*, pismem znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.3. z dnia 10.11.2017 r., Regionalny Dyrektor ochrony Środowiska w Gdańsku zwrócił się do Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni z prośbą o opinię w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Gdyni pismem znak: SE.ZNS-80.4910.45.16 z dnia 30.11.2016 r. (data wpływu 08.12.2016 r.) wyraził opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Z uwagi na dostarczenie poprawionej KIP, tut. organ pismem znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.7. z dnia 15.03.2017 r. zwrócił się ponownie do Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni, który pismem znak: SE.ZNS-80.4910.18.17 z dnia 27.03.2017 r. (data wpływu 03.04.2017 r.) podtrzymał swoje stanowisko.

Na podstawie art. 64 w związku z art. 70 ust. 1a, ust. 3 i art. 71 ust. 1 i ust. 2 *ustawy OOS*, tut. organ pismem znak : RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.3. z dnia 10.11.2017 r., zwrócił się do Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni o opinię, co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i ewentualne określenie zakresu raportu. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni pismem znak: IZN1.1-AC-8103-97/16 z dnia 01.12.2016 r. (data wpływu 07.12.2016 r.) wyraził opinię, że karta informacyjna przedsięwzięcia powinna być uzupełniona. Po uzupełnieniu KIP, tut. organ ponownie zwrócił się do Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni o opinię, pismo znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.7. z dnia 15.03.2017 r. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni zaopiniował przedmiotowe przedsięwzięcie jako nie wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, pismem znak: IZN1.1-AC-8103-16/17 z dnia 30.03.2017 r. (data wpływu 31.03.2017 r.).

Biorąc pod uwagę uwarunkowania wskazane w art. 63 ust. 1 *ustawy OOS*, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku postanowieniem znak RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.8. z dnia 26.05.2017 r. stwierdził potrzebę oceny oddziaływania

przedsięwzięcia na środowisko oraz nałożył na wnioskodawcę obowiązek sporządzenia raportu o oś w zakresie zgodnym z art. 66 ustawy OOS, ze szczególnym uwzględnieniem:

- opisu elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym elementów środowiska objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (wraz waloryzacją przyrodniczą terenu inwestycji);
- analizy skumulowanego negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji z istniejącymi i planowanymi przystaniami i portami żeglownymi na siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków stanowiących przedmiot ochrony w Ostoi w Ujściu Wisły PLH 220044 i Ujście Wisły PLB 220004 oraz na spójność sieci Natura 2000.

Informację o ww. postanowieniu zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych *Ekoportal* (www.ekoportal.pl) pod numerem 495/2017.

Działając na podstawie art. 63 ust. 5 i 6 ustawy OOS, tutejszy organ postanowieniem znak RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.9. z dnia 05.06.2017 r. zawiesił postępowanie w sprawie do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w dniu 23.08.2017 r. wpłynął raport o oś o oddziaływaniu na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

W związku z powyższym, tutejszy organ postanowieniem znak RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.11. z dnia 11.09.2017 r. podjął zawieszone postępowanie.

W dniu 22.09.2017 r. inwestor odwołał dotychczasowe pełnomocnictwo.

Inwestor złożył dodatkowe wyjaśnienia do przedmiotowej sprawy w dniu 20.10.2017 r.;

Informację o złożeniu raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie *Ekoportal* pod numerem 902/2018.

W myśl art. 62 ustawy OOS w procesie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na: a) środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi; b) dobra materialne; c) zabytki; d) wzajemne oddziaływanie między ww. elementami. Z powyższych względów przeprowadzona w niniejszej sprawie ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i obszary Natura 2000, odwołuje się do ww. czynników w sposób łączny, opierając wnioski tej oceny o metodę zintegrowanego podejścia. Wynikami dla powyższej oceny, przyjmującymi postać uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia są: określenie możliwości oraz sposobów zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określenie wymaganego zakresu monitoringu.

Stosownie do definicji zawartej w art. 3 ust.1 pkt 8 ustawy OOS, ocena taka obejmuje w szczególności: 1) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko; 2) uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień; 3) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Czynności powyższe stanowią główne determinanty postępowania dowodowego w niniejszej sprawie.

W związku z powyższym, pismami znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.12 z dnia 27.10.2017 r.; RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.13 z dnia 15.12.2017 r.; RDOŚ-Gd-

WOO.4211.20.2016.AM.16 z dnia 14.03.2018 r.; RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.18 z dnia 18.06.2018 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia treści *raportu* ooś, co inwestor uczynił pismami w dniach: 28.11.2017 r.; 11.12.2017 r.; 15.01.2018 r.; 06.04.2018 r.; 15.05.2018; 18.05.2018 r.; 13.07.2018 r.; 19.07.2018 r.; 25.07.2018 r.;

Pismem w dniu 15.01.2018 r., Inwestor, przekazał informację o rozszerzeniu obszaru ww. inwestycji. Uwzględniając powyższe zmiany przedsięwzięcie planowane jest do realizacji na działkach: 22/21, 22/22, 22/23, 1/45, 14/21, 22/16 i 14/13 obręb 0273 Gdańsk.

Tut organ pismem znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.14. z dnia 23.01.2018 r. poinformował strony postępowania o zaistniałej sytuacji. Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku poinformował, iż uwzględniając zmianę lokalizacji inwestycji dokonaną na wniosek Inwestora, podtrzymuje stanowisko o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia jw., zawarte w postanowieniu znak RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.8. z dnia 26.05.2017 r.

Pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.20 z dnia 31.08.2018 r. tut. organ wystąpił do Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni oraz do Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni o opinię w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Gdyni pismem znak SE.ZNS.80.4912.6.18 z dnia 03.10.2018 r. oraz Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni pismem znak INZ1.1-MGw-8103-94/18 z dnia 02.10.2018 r. uzgodnili warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 79 *ustawy* OOŚ przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W konsekwencji, tut. organ podał do publicznej wiadomości, w formie obwieszczenia znak: RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.21 z dnia 16.10.2018 r., informacje określone w art. 33 *ustawy* OOŚ, w szczególności o możliwości składania uwag i wniosków, wskazując miejsce i 30 - dniowy termin ich składania (okres od dnia 22.10.2018 r. do 20.11.2018 r.). Ogłoszenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku i tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Gdańsku, na stronie internetowej BIB tut. organu oraz Urzędu Miejskiego w Gdańsku.

Uwagi i wnioski w postępowaniu z udziałem społeczeństwa w wyznaczonym okresie nie wpłynęły.

Pozostawienie przystani w stanie istniejącym, bez prac modernizacyjnych wiązałoby się z propagacją niszczenia obiektu wraz z elementami konstrukcyjnymi nabrzeża i obudowy brzegu, które z czasem stanowiłyby poważne utrudnienie w funkcjonowaniu przystani, stwarzając zagrożenie wystąpienia awarii lub katastrofy budowlanej, mającej wpływ na środowisko naturalne i otoczenie obiektu. Podczas oceny stanu technicznego stwierdzono konieczność uszczelnienia ścianki szczelnej nabrzeża oraz uzupełnienia zasypu za ścianką. Nawierzchnia nabrzeża w postaci płyty żelbetowej oraz płyt drogowych jest spękana. Zauważalne są osiadania poszczególnych elementów. Niepodjęcie jakichkolwiek działań będzie skutkowało dalszym postępowaniem zjawiska korozji konstrukcji obiektu oraz pogarszania stanu konstrukcji.

Wariant alternatywny - Przebudowa lub remont przystani polegający na robotach rozbiórkowych wszystkich elementów przystani, począwszy od konstrukcji nawierzchni oraz nabrzeży wraz z obudową brzegu i istniejącymi pomostami, a następnie na wykonaniu nowych

konstrukcji i obiektów. Wariant ten jest znacznie droższy niż wariant wybrany do realizacji, co poddaje w wątpliwość jego uzasadnienie ekonomiczne. Ponadto rozbiórka w tak znaczącym zakresie spowodowałaby duży wpływ na otoczenie oraz możliwą degradację środowiska naturalnego. Wobec powyższego wariant został odrzucony. Aspekt lokalizacyjny - Nie ma możliwości alternatywnej lokalizacji inwestycji. Lokalizacja inwestycji może dotyczyć jedynie wskazanych działek będących w dysponowaniu przez inwestora. Zakup bądź zamiana działek nie jest możliwa z uwagi na plany rozwojowe bezpośredniego od strony północnej sąsiada inwestora – Centralnego Ośrodka Sportu Akademickiego AZS. COSA AZS na sąsiadujących z przystanią AKM działkach wybudował w ostatnim czasie (lata 2017/2018) całosezonową halę sportową. Pozostały teren wykorzystuje na boiska sportowe (korty, koszykówka, siatkówka plażowa) i tereny odstawcze jachtów w sezonie zimowym oraz na parkingi dla samochodów. Od strony południowej przylegające do przystani AKM tereny to obszar Użytku Ekologicznego „Zielone Wyspy”.

Racjonalny wariant najkorzystniejszy dla środowiska - W ramach tego wariantu przewidziano modernizację przystani celem poprawy stanu technicznego elementów konstrukcyjnych, w tym uszczelnienie ścianki szczelnej nabrzeża. Dodatkowo planuje się wykonanie nowej nawierzchni z odpowiednimi spadkami do wpustów wraz z urządzeniami do odbioru i oczyszczania wód opadowych, celem późniejszego odprowadzenia do sieci miejskiej. Ponadto planowane budynki poprawią warunki higieniczno-sanitarne poprzez uregulowanie odbioru ścieków i zanieczyszczeń bytowych. Dodatkowo poprawie ulegnie układ pomostów przystani, co przyczyni się do płynniejszego ruchu jednostek pływających, korzystających z możliwości cumowania.

Przyjęto jako docelowe rozwiązanie uszczelnienie ścianek nabrzeży poprzez dostawienie przed czołem nabrzeża stalowej ścianki szczelnej. Prace hydrotechniczne wykonane będą przy pomocy wibrowania stalowych elementów ścianki, co w zasadniczy sposób w stosunku do innych rozwiązań technicznych: zminimalizuje hałas, skróci czas remontu do kilku tygodni, zminimalizuje ilości zanieczyszczeń i pyłów, zmniejszy ilość potrzebnych do remontu materiałów, umożliwi sukcesywne dostawy materiałów stalowych bez konieczności magazynowania ich na terenie przystani, zmniejszy ilości dostaw betonu na teren budowy. Alternatywą byłoby: wyburzenie skorodowanej ścianki nabrzeża, całkowite skucie oczepów betonowych, wymiana kotew ścianki, wbicie nowej ścianki szczelnej, wykonanie nowych oczepów i kotew.

Przyjęto wykonanie pomostów cumowniczych jako pomostów pływających składanych ze standardowych pełno betonowych pontonów. Alternatywne rozwiązania to: budowa pomostu stałego na palach drewnianych lub stalowych lub budowa pomostu stałego opartego na konstrukcji stałej grodzy. W stosunku do tych konstrukcji, pomosty pływające charakteryzują się: niskimi kosztami wykonania, dostawa pontonów bezpośrednio drogą wodną (holowanie pontonów z miejsca rozładunku w porcie) bez konieczności angażowania transportu kołowego, brakiem wpływu na sąsiednie instalacje hydrotechniczne, linie brzegową lub zmiany ukształtowania dna, zmniejszają zafalowanie na akwenie (w stosunku do pomostów stałych na palach), nie powodują efektu odbicia fali do stałych konstrukcji hydrotechnicznych (jak to ma miejsce przy zastosowaniu stałych pomostów opartych na grodzach), bardzo krótkim czasem montażu, łatwością montażu – poszczególne pontony są połączone standardowymi, elastycznymi łącznikami, możliwością zastosowania stabilizacji pomostu na pozycji przy pomocy „martwych kotwic” i łańcuchów, możliwe jest montowanie pomostu bez pomocy holowników (wyporność pontonów pozwala na swobodne poruszanie się ludzi na pontonie w trakcie montażu pomostu), długa żywotnością zwłaszcza w porównaniu z pomostami na palach drewnianych, przy zastosowaniu pali prowadzących mamy zdecydowane zmniejszenie ilości pali (około 60 – 70 %) w stosunku do konstrukcji pomostu stałego na palach.

Ponadto przyjęto rozwiązanie polegające na zaprojektowaniu konstrukcji budynku zapewniającej ochronę przed zalewaniem pomieszczeń wewnętrznych podczas wysokich stanów wody. Skutkuje to przyjęciem i zastosowaniem technologii wykonania budynku na fundamencie i ścianach o konstrukcji żelbetowej odpornej na czasowe zalewanie. Pod budynkiem zostanie jedynie podniesiona rzędna terenu do uzyskania spoziomowania fundamentu budynków – podniesienie rzędu + od około 0,2 do lokalnie 0,4 metra. Zastosowanie innych technologii wykonania budynków jak np. budowle drewniane lub złożone z elementów sprefabrykowanych nie zapewniają odporności konstrukcji na czasowe zalanie wodą.

Prace hydrotechniczne obejmujące budowę pomostów i prace pogłębiarskie (w tym podczyszczeniowe przy nabrzeżach) będą prowadzone na działkach: 14/13 i 22/16. Odnośnie tych prac inwestor posiada pozytywną opinię Urzędu Morskiego w Gdyni oraz decyzję Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Obszar, na który będzie oddziaływać planowane przedsięwzięcie obejmuje następujące działki: 14/22; 14/14; 1/49; 1/48; 22/24; 1/14; 1/47; 1/13; 22/1 obręb nr 0273 Gdańsk.

Według informacji zawartych w raporcie oddziaływania na środowisko planowane działania nie naruszają użytku ekologicznego „Zielone Wyspy” i są zgodne z zapisami *Uchwały nr VII/65/11 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”* (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2011 r., nr 41, poz. 948). Celem ustanowienia użytku jest wzmoczona ochrona największego w granicach Gdańska kompleksu nadrzecznych szuwarów o dużej wartości ekologicznej i krajobrazowej. Wartość ekologiczna szuwarów wynika przede wszystkim z ich znaczenia, jako niszy ekologicznej wielu gatunków ptaków wodnych i zwierząt innych grup systematycznych, zwłaszcza ryb i owadów, oraz z funkcji naturalnego filtra absorbującego zanieczyszczenia środowiska wodnego.

Uchwała nr VII/65/11 Rady Miasta Gdańska w sprawie utworzenia użytku ekologicznego „Zielone Wyspy” w paragrafie 2 pkt 2 precyzuje, że jest możliwe wykonywanie „*prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*”. W analizowanym przypadku obejmuje to remonty i modernizację urządzeń hydrotechnicznych będących w bezpośredniej bliskości Użytku (kanał oddzielający Użytek od nabrzeży). Przedłużenie pomostu „A” odbędzie się w dużej odległości od krawędzi Użytku. Istniejący pomost drewniany jest oddalony od brzegu Użytku Ekologicznego o około 140 metrów, natomiast na wysokości końca istniejącego pomostu brzeg Użytku odchodzi w kierunku południowo – wschodnim, a oś przedłużenia pomostu A o pływający pomost A1 skierowana jest na wchód. W tej sytuacji odległość nowego pływającego pomostu A1 zwiększa się do około 180 metrów.

Na akwenu, na którym ma być usytuowany pomost pływający A1 nie obserwuje się żadnych zjawisk prądowych, a tym samym nie występuje ruch rumowiska w strefie dennej. Od 1974 roku tj. od momentu budowy, rozpoczęcia eksploatacji i późniejszych modernizacji lub rozbudowy istniejących przystani Akademickiego Związku Sportowego i portu Narodowego Centrum Żeglarstwa AWFIT nie zaobserwowano żadnych zmian linii brzegowej Użytku Ekologicznego, zarówno w strefie kanału łączącego rozlewisko Wisły Śmiałej z pomostami klubowymi „D” i „E” jak i na obszarze rozlewiska Wisły Śmiałej. Nie zaobserwowano również żadnych zmian linii brzegowej „Użytku” po wykonaniu przez Urząd Morski w Gdyni głęboko wodnego toru dla żeglugi komercyjnej na rozlewisku Wisły Śmiałej od wejścia w Górkach Zachodnich do nabrzeża rafinerii na Wiśle Martwej, na Krakowcu. Zbudowany w 2015 roku stały pomost (grodza) oddzielający port NCŻ od toru wodnego ukierunkował występujące na wejściu do portu prądy, spowodowane zmianami stanów wody na Zatoce Gdańskiej. Prąd występuje jedynie na torze wodnym w wejściu do portu wzdłuż falochronu wschodniego, a jego szybkość nie przekracza 1,5 węzła (2,8 km/godz.). Na akwenu rozlewiska poza

końcem grodzy portu NCŻ-tu prąd gwałtownie maleje do wartości około 0,2 węzła (0,38 km/godz.) z uwagi na gwałtowne poszerzenie akwenu w kierunku południowo - wschodnim (odległość od końca grodzy portu NCŻ-tu do brzegu „Użytku” wynosi około 400 metrów), a następnie zupełnie zanika na rozlewisku Wisły Śmiałej. Pojawia się dopiero w zwężeniu na wejściu do kanału Płonia Mała, leżącym w odległości około 0,6 km od wschodniej granicy „Użytku Ekologicznego”.

Zdaniem autorów raportu pomost „A1” będzie dodatkowo osłaniał „Użytek ekologiczny” od wiatrowego zafalowania przychodzącego z rozlewiska przy wiatrach z kierunków od północno - wschodniego do południowo - wschodniego. Na rozlewisku fala wiatrowa z tych kierunków nie przekracza wysokości 0,35 metra przy długości nie przekraczającej 3 - 4 metrów. Skuteczność tłumienia takiej fali przy głębokości akwenu około 3 metrów, dla zaprojektowanego pomostu pływającego wyniesie około 60 - 70 %.

Falowanie od ruchu statków nie ma wpływu na linię brzegową rozlewiska. Zagadnienie jest omówione w „*Analizie nawigacyjnej dla obszaru ujścia Wisły Śmiałej z uwzględnieniem zjawiska falowania morskiego i statkowego*” autor: kpt. portu Kazimierz Undro, Gdynia 2014. We wnioskach końcowych jest zalecenie, że w celu minimalizacji fali krótko-okresowej należy przy modernizacji nabrzeży lub rozbudowy stosować pomosty pływające. W opracowaniu jest przywołane Zarządzenie Porządkowe Nr 5 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni Dz. U. Woj. Pomorskiego z dnia 20 lutego 2013 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2013r., poz. 1314). Zarządzenie ogranicza szybkość poruszania się małych jednostek (długość < 50 m i zanurzenie < 3,0 m) do 7 węzłów (około 13,0 km/godz.), a statków o długości większej niż 50 m do szybkości 6 węzłów (około 11 km/godz.). Przy tych szybkościach zafalowanie odstatkowe nie ma wpływu na linię brzegową rozlewiska.

Przy projektowaniu i eksploatacji tego typu pomostów są one traktowane jako obiekty pływające. Nie stanowią konstrukcji opartych na dnie akwenu. Ze względów bezpieczeństwa eksploatacji posiadają one certyfikaty okrętowych towarzystw klasyfikacyjnych (badanie stateczności pomostu pod obciążeniem, określenie dopuszczalnej ilości osób na pontonie, atestowanie stosowanych materiałów, stwierdzenie braku wpływu stosowanych materiałów na środowisko wodne itp.). Zanurzenie zastosowanych pomostów pełno-betonowych nie przekracza 0,60 metra, przy wysokości wolnej burty około 0,35 metra. Zastosowane materiały nie mają wpływu na środowisko wodne i powierzchnię dna pod pomostem (konstrukcja betonowa zbrojona ocynkowana siatką stalową). Na pozycji pomosty stabilizowane są przy pomocy pali prowadzących wbitych w dno akwenu lub tzw. „martwych kotwic” układanych na dnie i połączonych z pomostem pływającym łańcuchami lub elastycznymi elementami. Powierzchnia dna zajęta przez elementy stabilizujące pomost w stosunku do powierzchni pomostu nie przekracza 1,3 – 2,5%.

Pod pomostami zapewniony jest swobodny przepływ wody oraz ewentualny ruch rumowiska. Nie stanowią one obiektów, tak jak konstrukcje stałe, które by zakłócały prądy i ruch rumowiska w dennej partii akwenu, a tylko to może mieć wpływ na zmiany linii brzegowej. Dodatkowo pomosty pływające pełno-betonowe spełniają rolę falochronu ograniczając zafalowanie po zawietrznej stronie pomostu. Efektywność tłumienia zafalowania jest tym większa im mniejsza jest długość, wysokość fali i głębokość pod pomostem.

Pierwotnie planowano odkład urobku na przedpolu trzcinowiska użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”. Po dokonaniu analizy pomiarów batymetrycznych prace podczyszczeniowe zostały ograniczone do 2500 m³, co pozwoliło Inwestorowi na rezygnację z odkładu urobku na przedpolu użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”. W aneksie do raportu z lipca 2018 r., Inwestor przedstawił nowy sposób zagospodarowania urobku. Czysty urobek zostanie wykorzystany do wypełnienia ubytków piasku pod płytą betonową przy nabrzeżu oczepowym oraz do podniesienia rzędnej terenu pod budynkiem klubowym i sanitarnym. Natomiast

zanieczyszczony urobek będzie odkładany na kłapowisko lub inne miejsce odkładu wskazane przez Urząd Morski. Przed wykorzystaniem urobek zostanie przebadany.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku z uwagi na położenie planowanej inwestycji na obszarze Natura 2000 Ostoja w Ujściu Wisły PLH 220044 w siedlisku 1130 – estuarium, w bezpośrednim sąsiedztwie użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”, uznał za zasadne określenie sposobu gospodarowania urobkiem w warunkach realizacji planowanego przedsięwzięcia i nałożył na Inwestora warunki dotyczące tej kwestii (do uzupełnienia ubytków w nabrzeżu, do podniesienia rzędnych gruntu na lądzie pod budynkami, pozostały na kłapowisko). Kanał wzdłuż nabrzeża skarpowego ma szerokość 22 m. Kanał był przekopany w 1974 roku na odcinku około 50 metrów w celu utworzenia toru wodnego do pomostów „D” i „E”. Od tego czasu nie występują żadne zmiany linii brzegowej od strony Użytku Ekologicznego „Zielone Wyspy”. W 1974 roku zaprojektowane i wykonane głębokości przy nabrzeżu oczepowym wynosiły - 2,80 m, a przy nabrzeżu skarpowym -1,80 m.

Według aneksu do raportu do uprawiania żeglugi przez małe jednostki LOA<8,0 metrów wystarczającą szerokością toru wodnego jest szerokość nie przekraczająca 15 m. Prace bagrownicze zostały ograniczone do prac o charakterze podczyszczeniowym. Projektuje się podczyszczenie przy nabrzeżu oczepowym do głębokości - 2,50 m w pasie szerokości 15 m, natomiast podczyszczenie w torze wodnym wzdłuż nabrzeża skarpowego do -1,70 m w pasie o szerokości 15 m i wyrównanie „języka” w zachodniej części toru. Wewnętrzny tor wodny przystani AKM prowadzący od rozlewiska Wisły Śmiałej do pomostów klubowych „D” i „E” posiada obecnie szerokość około 15,0 m (południowa krawędź toru biegnie wzdłuż granicy użytku ekologicznego i nie narusza jej) przy szerokości kanału około 22 m. Prace podczyszczeniowe będą prowadzone jedynie na torze wodnym przy zachowaniu naturalnego spadku dna od linii brzegowej „Użytku”. Mając powyższe na uwadze organ tutejszy w celu zabezpieczenia użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”, nałożył na Inwestora warunek w postaci ograniczenia prac podczyszczeniowych kanału żeglownego przy nabrzeżu skarpowym do szerokości nie większej niż 15 m od nabrzeża skarpowego.

Inwestycja znajduje się w obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Ostoja w Ujściu Wisły PLH 220044 oraz w odległości ok. 300 m na zachód od obszaru specjalnej ochrony ptaków Ujście Wisły PLB 220004.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja w Ujściu Wisły PLH 220044 zgodnie z Standardowym Formularzem Danych (aktualizowany wrzesień 2018 r.) obejmuje swym zasięgiem dwa estuaria utworzone przez ramiona Wisły, tzw. Wisły Śmiałej koło Sobieszewa i Przekop koło Mikoszewa, uchodzące do Zatoki Gdańskiej, wraz z otaczającymi je piaszczystymi terenami, zwykle otwartymi, a także fragmentami porośniętymi lasem. Do obszaru należą także wody przybrzeżne, szczególnie ważne dla ptaków. Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, t.j.: estuarium, kizdina na brzegu morskim, inicjalne stadia nadmorskich wydmy białych, nadmorskie wydmy białe (*Elymo-Ammophiletum*), nadmorskie wydmy szare, nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika, lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, kwaśne dąbrowy (*Quercion robori - petraeae*). Ponadto w ww. obszarze Natura 2000 ochronie podlegają następujące gatunki roślin i zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: Inica wonna, foka szara, wydra, minóg rzeczny, parposz, ciosa, różanka. Głównymi zagrożeniami dla obszaru Natura 2000 „Ostoja w Ujściu Wisły” są: szlaki żeglugowe, wędkarstwo, zmiana zasilenia, składowanie śmieci, odkładanie wybagrowanego materiału, usuwanie osadów (mułu..), obszary portowe, prace związane z obroną przed aktywnością morza i ochroną wybrzeży, groble, tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie.

W zasięgu bezpośredniego i pośredniego oddziaływania planowanej inwestycji znajduje się siedlisko przyrodnicze 1130 - estuarium. Według dokumentacji do planu ochrony dla obszaru Ostoja w Ujściu Wisły PLH 220044 (oprac. praca zbiorowa pod kierownictwem

Lidii Kruk Dowgiałło – czerwiec 2015r.) do estuarium zostało również zaliczone jezioro Ptasi Raj, znajdujące się po przeciwnej stronie brzegu rzeki Wisły w stosunku do lokalizacji planowanej inwestycji. Wskaźnikiem kardynalnym dla oceny stanu zachowania przedmiotowego siedliska jest m.in. antropogenizacja strefy brzegowej w bezpośrednim sąsiedztwie ujścia. Przedmiotowe przedsięwzięcie znajduje się w ujściowym odcinku rzeki Wisły Śmiałej ok. 400 m od ujścia. Na etapie prac nad planem stan ochrony siedliska przyrodniczego estuarium Wisły Śmiałej w obszarze Natura 2000 Ostoja w Ujściu Wisły PLH 220044 oceniono jako U2 - zły. Jako cel ochrony wskazano: przywrócenie ekstensywnego użytkowania kośno - pastwiskowego na obszarze „Zielonych Wysp”. Należy tutaj podkreślić, że planowane zagospodarowanie znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie „Zielonych Wysp”. Zidentyfikowanym zagrożeniem na etapie sporządzania planu ochrony dla estuarium są szlaki żeglowne. Natomiast celem działań ochronnych jest utrzymanie powierzchni lub integralności siedliska poprzez określenie szczegółowych warunków eliminacji, minimalizacji oddziaływań przedsięwzięć planowanych w strefie do 100 m od pól siedliska, a wpływających negatywnie (np. poprzez odwodnienie, zasypianie) na zbiorniki wodne wchodzące w skład siedliska. Utrzymanie lub poprawa wskaźników stanu ochrony – utrzymanie dotychczasowego charakteru wymiany wód w rejonie ujścia (napływu wód morskich i wypływu wód morskich) poprzez zachowanie istniejących stosunków wodnych – nieprowadzenie działań mogących spowodować odwodnienie terenu (lokalizacja Zielone Wyspy). Poprawa warunków funkcjonowania siedliska w tym warunków wymiany i retencji wód – przywrócenie ekstensywnego użytkowania kośno – pastwiskowego na obszarze Zielonych Wysp.

Początkowo zakres inwestycji obejmował depozycje odkładu urobku z podczyszczenia z kanałów żeglownych na przedpolu użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”. Po przeprowadzeniu analizy pomiarów batymetrycznych prace podczyszczeniowe ograniczone zostają do wielkości około 2500 m³ co pozwoli na rezygnację z utworzenia nowego miejsca odkładu na przedpolu użytku ekologicznego. Podczas prac podczyszczeniowych:

- czysty piasek - zostanie użyty do wypełnienia ubytków piasku pod płytą betonową przy nabrzeżu oczepowym oraz do podniesienia rzędnej terenu pod budynkiem klubowym i sanitarnym,
- zanieczyszczony urobek – będzie odkładany na kładowisko wskazane przez Urząd Morski.

Według autorów raportu przed przystąpieniem do prac podczyszczeniowych zostaną pobrane próbki z dna w miejscu planowanych prac podczyszczeniowych. Ponadto jak wynika z aneksu do raportu (Straszyn, lipiec 2018r.) przed rozbiórką oczepu nabrzeży zostaną wbite ścianki szczelne w celu zabezpieczenia wody rzeki Wisły przed przedostawaniem się do niej gruzu i innych zanieczyszczeń. Jak wynika z aneksu do raportu oddziaływania na środowisko prace hydrotechniczne zostaną zakończone na zachodnim skraju nabrzeża skarpowego. Nie planuje się żadnych prac w obrębie pomostu „E”, co gwarantuje, że szuwar trzcinowy, który znajduje się przy tym pomoście nie zostanie uszkodzony lub zniszczony.

Powyższe kwestie uznano za mające istotne znaczenie dla ochrony siedliska estuarium oraz użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”, stanowiącego część siedliska 1130 i umieszczono je w warunkach realizacji inwestycji.

Z raportu oddziaływania na środowisko wynika, że na akwenie Wisły Śmiałej, gdzie znajduje się część planowanej inwestycji występują czasowo lub osiadłe następujące gatunki ryb i minogów: boleń, kleń, certa, troć, płoć, jaź, ukleja, leszcz, okoń, ciernik, sandacz, jazgarz, szczupak, krąp, lin, sum, sapa, węgorz, babka bycza, miętus, karaś złocisty, karaś srebrzysty, śledź, dorsz, stornia, minóg rzeczny, stynka. Powyższe informacje zostały ustalone na podstawie następujących informacji: z połowów badawczych, z połowów rybackich i informacji od wędkarzy, rybaków. Z pośród stwierdzonych gatunków ryb i minogów: parposz, różanka,

ciosa oraz minóg rzeczny, stanowią przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja w Ujściu Wisły PLH 220044.

Miejsce realizacji zamierzenia inwestycyjnego w dominującej części stanowi zagospodarowane nabrzeże istniejącego Klubu Morskiego. W miejscu tym odbywa się ruch jednostek pływających. Istniejące kanały są utrzymywane. Teren ten nie jest atrakcyjnym siedliskiem dla ichtiofauny, która posiada dogodniejsze siedliska w kierunku zachodnim oraz południowym.

Według autorów raportu miejsce realizacji zamierzenia inwestycyjnego nie jest tarliskiem oraz żerowiskiem zarówno dla parposza, jak i różanki. Parposz jest sporadycznie spotykany w obrębie Wisły Śmiałej oraz Przekopu Wisły (2 osobniki w 2011 roku oraz 4 w 2012 roku). W okresie wiosennym (tarło parposza) gatunek ten jest licznie poławiany w Zalewach: Szczecińskim, Wiślanym oraz Kurońskim. Nie potwierdzono natomiast zwiększonej liczby tego gatunku w obrębie obszaru badań. Na podstawie powyższych informacji autorzy raportu stwierdzają, że należy wykluczyć kierunek migracji związanej z tarłem, a tym samym występowania tarlisk parposza w obrębie Wisły Śmiałej oraz Przekopu Wisły, czyli w obrębie oddziaływania planowanego zamierzenia inwestycyjnego. Poza okresem tarłowym parposz jest sporadycznie spotykany w ujściach rzek. Żerowiska parposza znajdują się w strefie przybrzeżnej mórz, w związku z powyższym stwierdzono, że przedmiotowy teren nie jest miejscem żerowania tego gatunku ryb.

Różanka pospolita *Rhodeus sericeus* jest gatunkiem ryby z rodziny karpiowatych, jej występowanie jest ściśle związane z obecnością małży (szczególnie skójek i szczeżui), które są niezbędne do rozrodu różanki. Preferuje miejsca o mulistym dnie, jak również starorzecza, rozlewiska i zarośnięte jeziora – miejsca odpowiednie do życia małży. W związku z powyższym autorzy raportu stwierdzili, że teren planowanego przedsięwzięcia nie jest potencjalnym miejscem tarliskowym różanki. Obszar realizacji zamierzenia inwestycyjnego stanowi głównie zagospodarowane nabrzeże pozbawione roślinności szuwarowej. Gatunek ten może występować w trzcinowiskach oraz rozlewiskach położonych w kierunku południowym względem przedsięwzięcia, natomiast analizowana lokalizacja nie stanowi potencjalnego miejsca tarłowego tego gatunku.

Minóg rzeczny - jest objęty w Polsce całkowitą ochroną. Gatunek migrujący. Trze się w marcu i kwietniu w górnych partiach rzek. Migracje tarłowe są obserwowane jesienią (październik – listopad). Wisła Śmiała jest miejscem wędrówek minogów. Obszar jest istotny dla gatunku w okresie migracji rozrodczej, która odbywa się nocą.

W działaniach minimalizujących oddziaływanie planowanej inwestycji autorzy raportu zaproponowali wyłączenie z terminu prac pogłębiarskich okres od marca do końca września oraz w nocy z uwagi na wędrówki tarłowe minoga rzeczno. Organ tutejszy uznał powyższy warunek za istotny dla ochrony ichtiofauny i minogów, w tym również przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 i nałożył na inwestora warunek polegający na wyznaczeniu okresu kiedy mogą zostać wykonane prace pogłębiarskie, w okresie od 1 października do 1 marca, poza godzinami nocnymi z uwagi na umożliwienie migracji minoga rzeczno na tarło.

Prace bagrownicze przy nabrzeżach oraz w rejonie przedłużenia pomostu A będą miały negatywny wpływ na zoobentos, który może stanowić bazę pokarmową dla ryb i ptaków. Główne taksony tworzące biomasę tego rejonu to Bivalvia i Polychaeta. Żyją one w górnych warstwach osadu, zagrzebane na głębokości ok. 5 - 10 cm, niektóre gatunki małży zagrzebują się nawet do 30 cm pod powierzchnią dna.

W celu minimalizacji negatywnego wpływu na zoocenozę denne Wisły Śmiałej, a także zwiększenia szans na szybszą i skuteczniejszą rekolonizację zdegradowanego fragmentu dna rzeki, autorzy raportu zaproponowali następujące postępowanie przy pracach bagrowniczych:

- 1) dokonanie zdjęcia wierzchniej warstwy osadu, o miąższości ok. 30 cm, na określonym odcinku akwenu. Ściąganie warstwy dna powinno odbywać się precyzyjnie, np. czerpaczem dna, fragment po fragmencie, pod stałym nadzorem pod wodą (np. kamera podwodna, pletwonurek) jak i na wodzie (wykwalifikowany personel, utrzymywanie pozycji),
- 2) porcje osadu wraz ze zwierzętami powinny być składowane na przygotowanej jednostce (np. barka), gdzie powinny być delikatnie wykładane. Zawartość czerpaczy, powinna być odkładana na barce obok siebie, w celu uniknięcia przysypania większą warstwą osadu i spowodowania uszkodzeń mechanicznych organizmów. W barce powinna znajdować się woda (zaburtowa), tak aby przykrywała ona złożony osad wraz z organizmami. Prace transportowania i wykładania na barkę czerpaczy z osadem, powinny odbywać się precyzyjnie i pod kontrolą biologa,
- 3) osad ze zwierzętami powinien być szybko (czas przebywania osadu wraz ze zwierzętami na barce nie powinien przekraczać 2 - 4 godzin) przetransportowany na obszar akwenu, wcześniej pogłębiony do planowanej, technicznej głębokości (+20 - 30 cm na uzupełnienie osadem z bentosem). Na odcinku odpowiadającym powierzchni zebranej wierzchniej części osadu, należy przełożyć zmagazynowany na barce osad wraz z organizmami. Czynność tą należy wykonywać precyzyjnie, np. poprzez przekładanie czerpaczem na dno, bądź o ile jest to technologicznie możliwe, poprzez delikatne i precyzyjne wyklapowanie wierzchniej warstwy osadu na przygotowane dno. Procedura ta jest kluczowa dla przeżycia zgromadzonych organizmów i powinna odbywać się jak najdelikatniej i również pod ścisłą kontrolą biologa,
- 4) czynności określone w p. 1 – 3 należy sukcesywnie wykonać na całej długości planowanego miejsca pogłębienia dna. Osady które będą tworzyły nowe dno, będą w większości piaszczyste, więc jako dno typu miękkiego, będą stanowiły dobre podłoże do rozwoju przeniesionych gatunków bentosowych. Zebrana wierzchnia warstwa osadu zawierała będzie również frakcje muliste, co sprzyjać będzie gatunkom ryjącym, preferującym taki typ dna. Straty w organizmach są nieuniknione, i poprzez należyte prowadzenie prac można je zminimalizować. Trudno powiedzieć jaki będzie sukces przeżycia przenoszonych organizmów bentosowych, jednakże każdy odsetek zwierząt, które przeżyją, zwiększy szansę na szybszą rekolonizację zdegradowanych obszarów, oraz przełoży się na jakość i ilość dostępnej bazy pokarmowej dla wyższych poziomów łańcucha pokarmowego - ryb i ptaków.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku uznał powyższe za zasadne i nałożył na inwestora powyższe warunki postępowania z wierzchnią warstwą bentosu, w celu zachowania bazy żerowiskowej dla ryb i ptaków.

Wydra występuje regularnie na całym obszarze Ostoi Ujście Wisły. Nie była wcześniej podawana w SDF-ie obszaru, włączono ją do przedmiotów ochrony (z oceną C) dopiero po inwentaryzacji w 2013 roku. Ślady jej obecności (odchody, tropy, ślady żerowania, miejsca suszenia futra) znaleziono łącznie w 26 miejscach – m.in. na lewym brzegu Przekopu Wisły, na wschodnim brzegu Jeziora Mikoszewskiego, na plaży Zatoki Gdańskiej na północ od jeziora, na plaży Mierzei Messyńskiej, nad jeziorami Ptasi Raj i Karaś, oraz w ujściu Wisły Śmiałej. Populacja wydry zasiedlająca omawiany obszar charakteryzuje się bardzo specyficzną w skali Polski ekologią, którą wyróżnia regularne wykorzystanie wód morskich, przynajmniej w otoczeniu ujść rzek (co uzasadnia jej łączną ocenę B).

Planowana inwestycja, polegająca na „rozbudowie Portu Jachtowego Akademickiego Klubu Morskiego etap I”, nie stanowi zagrożenia dla wydry europejskiej *Lutra lutra*. Gatunek ten jest obecny w ujściu Śmiałej Wisły. Planowane przedsięwzięcie nie jest jednak nową formą użytkowania terenu. Akwen ten jest miejscem o wieloletniej tradycji żeglugi, zarówno

niewielkich jednostek jak jachty, jak również większych statków. Realizacja inwestycji wiąże się z poprawą jakości obsługi użytkowników Portu Jachtowego Akademickiego Klubu Morskiego w Gdańsku. Poprawa jakości świadczonych usług wiąże się z pozytywnymi zmianami w funkcjonowaniu infrastruktury. Powstaną nowe przyłącza, udostępniane dla jednostek pływających, w tym możliwość poboru wód, jak również pozostawienia odpadów. Wysoki standard planowanej infrastruktury zapewnia prawidłowe funkcjonowanie obiektu. Zapewnienie możliwości pozostawienia odpadów w obrębie planowanej infrastruktury ogranicza ryzyko niekontrolowanych zrzutów w obrębie wód, w tym w obrębie ujścia Wisły Śmiałej, czego konsekwencją jest pośredni wpływ na poprawę, a przynajmniej nie pogorszenie stanu wód w analizowanym rejonie. Realizacja przedsięwzięcia nie pogorszy ich warunków obecnych, w związku z powyższym nie przewiduje się potencjalnego, negatywnego wpływu na warunki życia wydry europejskiej Lutra lutra.

Foka szara jest gatunkiem migrującym, który tworzy jedną populację bałtycką (Sjöberg 1999, Sjöberg i Ball 2000). Na początku XX wieku w Bałtyku żyło około 100 000 fok szarych, jednak intensywne polowania oraz silne zanieczyszczenie wód doprowadziły do gwałtownego spadku ich liczby. W latach 90-tych było ich tylko około 5 000 (Harding i Härkönen 1999, Harding i in. 2007). Od tego czasu obserwuje się stały wzrost liczebności populacji foki szarej i obecnie szacowana jest na 28 000 osobników (www.rktl.fi). Dane o występowaniu fok szarych w polskich obszarach morskich gromadzone są przez Stację Morską Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego w Helu. Obszar znajdujący się w ujściu Wisły Przekop wskazywany jest jako miejsce najczęstszych obserwacji fok szarych na polskim wybrzeżu. W latach 2009-2012 dokonano tu licznych obserwacji fok szarych odpoczywających na piaszczystych łachach, tworzących się w ujściu Wisły Przekop. Obecne były przez cały rok, z maksimum obserwacji w okresie od maja do września. Co roku zwiększała się także maksymalna liczba obserwowanych jednocześnie zwierząt. W okresie od lipca 2011 do października 2012, najwięcej rejestracji fok przypadło na późną wiosnę i lato, natomiast najmniej pochodziło z miesięcy zimowych i wczesnej wiosny. Największą liczbę rejestracji, wynoszącą 61, zanotowano 16 września 2012 r. na Mewiej Łasze.

W rejonie Wisły Śmiałej znajdują się dwa obszary cenne dla ptaków. Od wschodniej strony jest to rezerwat przyrody „Ptasi Raj”, a od zachodniej strony rejon Zielonych Wysp. Rezerwat przyrody „Ptasi Raj” jest częścią Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Ujście Wisły” PLB220004.

Zgodnie z SDF (aktualizacja wrzesień 2018r.) obszar specjalnej ochrony ptaków „Ujście Wisły” PLB 220004 został utworzony dla ochrony ptaków z załącznika I Dyrektywy ptasiej, t.j.: gęś białoczelna, gęś zbożowa, czernica, ogorzałka, gągoł, biegus zmienny, sieweczka obrożna, rybitwa czarna, lodówka, łabędź czarnodzioby, mewa srebrzysta, mewa pospolita, mewa mała, bielaczek, nurogęś, kulik wielki, płątkonóg sztyldzioby, perkoz rogaty, rybitwa białoczelna, rybitwa wielkodzioba, rybitwa rzeczna, rybitwa czubata, ohar, łączak. Zagrożeniem dla tegoż obszaru jest: usuwanie materiału z plaż, infrastruktura sportowa i rekreacyjna, szlaki żeglugowe, wydobywanie piasku i żwiru, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, odpady, ścieki, powódź (procesy naturalne), rurociągi, żeglarstwo, wędkarstwo, turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych, obszary portowe, prace związane z obroną przed aktywnością morza, sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze, zamulenie, tamy, wały, sztuczne plaże - ogólnie, usuwanie osadów (mułu...).

Według inwentaryzacji ornitologicznej obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Ujście Wisły PLB220004 wykonanej przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej z roku 2010 wynika, że na terenie jeziora Ptasi Raj zinwentaryzowano następujące gatunki ptaków:

pliszka siwa, ohar, dziwonia, trzciniak, gęgawa, łabędź niemy, krzyżówka, łyska, perkoz dwuczuby, dzięcioł zielony, żuraw, błotniak stawowy, strumieniówka, krakwa, perkoz, sieweczka obrożna. Ohar (populacja lęgowa i migrująca), sieweczka obrożna (populacja lęgowa) stanowią przedmiot ochrony w OSO Ujście Wisły PLB 220004.

Autorzy raportu informacje o awifaunie oparli na istniejącej bogatej dokumentacji publikowanej i archiwalnej. Według informacji zawartych w raporcie oddziaływania na środowisko w rejonie Wisły Śmiałej (koryto rzeki, rezerwat „Ptaś Raj” oraz użytek ekologiczny „Zielone Wyspy”) stwierdzono obecność w różnych okresach fenologicznych 98 gatunków, w tym 72 gatunki lęgowe. Wśród ptaków lęgowych 15 gatunków stwierdzono wyłącznie na terenie użytku ekologicznego „Zielone Wyspy”. W rejonie Wisły Śmiałej stwierdzono łącznie 20 gatunków z załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej (zwanej dalej DP). W rezerwacie „Ptaś Raj” oraz użytku ekologicznym „Zielone Wyspy” stwierdzono gniazdowanie 13 gatunków z załącznika 1 DP: bąk, bączek, gągoł, błotniak stawowy, derkacz, żuraw, kropiatka, zielonka, sieweczka obrożna, świergotek polny, podróżniczek, wąsatka, gąsiorek.

W okresie wędrówki i zimowania w rejonie Wisły Śmiałej regularnie stwierdzane są gatunki z załącznika 1 DP perkoz rogaty, natomiast prawdopodobne jest występowanie:

- w okresie lęgowym: gągoła;
- w okresie wędrówki jesiennej: bernikli białolicej, bielaczka i gągoła;
- w okresie zimowym: bielaczka, gągoła i łabędzia krzykliwego.

Teren użytku ekologicznego „Zielone Wyspy” ma również istotne znaczenie dla ptaków przelotnych, takich jak: siewkowce, blaszkodziobe, wróblowe. Najcenniejszymi gatunkami zwierząt, występującymi na terenie użytku, są ptaki przystępujące do lęgów: najmniejsza czapla – bączek (*Ixobrychus minutus*), bąk (*Botaurus stellaris*), wąsatka (*Panurus biarmicus*), krwawodziób (*Tringa totanus*) i czajka (*Vanellus vanellus*). W zaroślach gniazdują również cenne ptaki wróblowate: jarzębatka (*Sylvia nisoria*) oraz gąsiorek (*Lanius collurio*).

Planowana inwestycja znajduje się w odległości ok. 300 m na zachód od obszaru Natura 2000 Ujście Wisły PLB 220004. Autorzy raportu w działaniach minimalizujących negatywne oddziaływanie na awifaunę lęgową zaproponowali termin prowadzenia prac od początku października do końca lutego. Organ tutejszy uznał powyższe za zasadne z tym, że ograniczył termin wyłączony z prac budowlanych od okresu od 1 lutego do końca sierpnia. Ponadto w celu ograniczenia wpływu planowanej inwestycji na awifaunę w okresie eksploatacji nałożono na Inwestora warunki odnośnie kierunku i koloru oświetlenia, nie używania iluminacji, jak również ograniczenie dotyczące stosowania nagłośnienia na zewnątrz budynków i organizowania imprez plenerowych.

Z treści raportu oddziaływania na środowisko wynika, że na terenie analizowanego obszaru stwierdzono obecność 9 gatunków płazów (traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*, ropucha szara *Bufo bufo*, ropucha zielona *Bufo viridis*, ropucha paskówka *Bufo calamita*, żaba jeziorkowa *Rana lessonae*, żaba wodna *Rana kl. esculenta*, żaba śmieszka *Rana ridibunda*, żaba trawna *Rana temporaria*, żaba moczarowa *Rana arvalis*) oraz 4 gatunków gadów (jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*). Najliczniejsze populacje tworzą ropucha szara i żaba trawna. Żaba wodna i śmieszka są dość liczne. Wszystkie pozostałe płazy tworzą znacznie mniejsze populacje. Na uwagę zasługuje obecność ropuchy paskówki na terenie rezerwatu „Ptaś Raj” oraz w części Wisły Śmiałej przyległej do rezerwatu. Gatunek ten jedynie w niektórych miejscach w kraju tworzy liczniejsze populacje. Występowanie żaby jeziorkowej oraz moczarowej wiąże się z obecnością niewielkich śródlęśnych rozlewisk w okolicy Gór Zachodnich. Nieliczne osobniki, zwłaszcza żaby jeziorkowej, migrują do Wisły Śmiałej (okolice Akademickiego Klubu Morskiego). Wszystkie występujące na odcinku tym gady są nieliczne.

Jaszczurka zwinka oraz padalec zwyczajny występują na obu brzegach, natomiast jaszczurka żyworodna oraz zaskroniec zwyczajny tylko w okolicy Górek Zachodnich. Ten ostatni gatunek jest coraz rzadziej spotykany na tym terenie. Wisła Śmiała i (zwłaszcza) przyległe zbiorniki wodne rezerwatu „Ptasi Raj” oraz Zielonych Wysp w Górkach Zachodnich są zasiedlone przez najliczniejsze populacje płazów i gadów. Brzegi tych zbiorników i ich bezpośrednie otoczenie cechują się też największym bogactwem gatunkowym gadów na omawianym obszarze. Wszystkie wymienione płazy i gady należą w skali kraju do gatunków pospolitych i szeroko rozsielonych, jedynie ropucha paskówka występuje tylko w niektórych częściach kraju i charakteryzuje się plamowym rozmieszczeniem. Brak wśród nich gatunków specjalnej troski – umieszczonych w czerwonych księgach lub listach. Nie ma wśród nich także taksonów z II Załącznika Dyrektywy Siedliskowej.

Charakter terenu wpływa na charakter występowania płazów i gadów. W przypadku płazów duże cieki i kanały są dogodnym biotopem, szczególnie dla grupy tzw. żab zielonych – żaby wodnej i śmieszki; tworzą one liczne chóry samców w przybrzeżnych szuwarach. Gatunki te posuwają się więc najdalej w kierunku ujścia do morza, choć okoliczne tereny lądowe należą do częściowo zurbanizowanych. Żaby te jednak przebywają na lądzie stosunkowo rzadko. Z kolei pospolite w skali kraju taksony, jak traszka zwyczajna, ropucha szara i żaba trawna nie osiągają takiego zasięgu z powodu braku odpowiednich siedlisk lądowych, w których spędzają większość czasu. Z gadów najdalej posuwa się jaszczurka zwinka, co jest zgodne z danymi literaturowymi, że gatunek ten może występować na terenach poddanych antropopresji.

Według autorów raportu sąsiedztwo planowanego przedsięwzięcia stanowi atrakcyjną lokalizację dla płazów. W trakcie prowadzonych prac terenowych, które miały miejsce dnia 23 kwietnia 2018 r., przeprowadzono identyfikację faktycznych siedlisk wykorzystywanych przez płazy do rozrodu. Wyznaczenia miejsc rozrodu dokonano w oparciu o identyfikację głosową, co było możliwe dzięki wizycie w terenie w okresie godowym tej grupy zwierząt. Szczególnie cennym dla lokalnych populacji miejscem jest użytek ekologiczny Zielone Wyspy, zlokalizowany w kierunku południowym względem przedsięwzięcia.

Potencjalne miejsce zimowisk płazów wyznaczono na podstawie danych literaturowych. Stwierdzono, że płazy wybierają lokalizacje w nieznacznej odległości względem miejsc rozrodu, w miejscach zapewniających ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, przede wszystkim mrozem. Jako miejsca zimowania wskazano suche fragmenty Zielonych Wysp oraz pas nadmorskich wydmy, zapewniających korzystne warunki w okresie zimowania. Według autorów raportu, lokalne populacje płazów nie migrują na znaczne odległości. W zależności od gatunku, część lokalnych populacji migruje w kierunku zachodnim – niewielki kompleks leśny pomiędzy Górkami Zachodnimi, a dzielnicą Stogi.

Na podstawie przeprowadzonej analizy autorzy stwierdzili, że analizowana lokalizacja nie stanowi atrakcyjnego miejsca dla gadów. W obrębie przedsięwzięcia nie stwierdzono obecności przedstawicieli tej grupy zwierząt. Potencjalne siedliska tej grupy zwierząt stanowią wydmy oraz niewielki kompleks leśny pomiędzy Górkami Zachodnimi a Dzielnicą Stogi, zlokalizowane w kierunku północnym oraz zachodnim względem przedsięwzięcia. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie wykazuje jednak potencjalnego, negatywnego wpływu na powyższe siedliska, jak również gatunki je zasiedlające. W związku z powyższym autorzy uznali, iż należy wykluczyć ryzyko wystąpienia potencjalnego, negatywnego wpływu na lokalne populacje gadów.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku mając na uwadze bezpośrednio sąsiedztwo planowanej inwestycji z obszarami ważnymi dla herpetofauny, jak również duże prawdopodobieństwo pojawienia się tych zwierząt w miejscu planowanej inwestycji chociażby podczas migracji wiosennych i jesiennych, dla ochrony herpetofauny nałożył na Inwestora

warunek polegający na prowadzeniu prac budowlanych pod nadzorem herpetologa oraz pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za kontrolę wykonania zapisów decyzji środowiskowej.

Na etapie raportu w aspekcie skumulowanym przedmiotowe przedsięwzięcie rozpatrzono z inwestycjami zlokalizowanymi w pobliżu, tj.:

- Przystań jachtowa Sobieszewo – ul. Nadwiślańska ~3,4 km od planowanej inwestycji;
- Przystań jachtowa Sobieszewo – Świbno – teren basenu portu rybackiego ~11 km od planowanej inwestycji;
- Rozbudowa portu jachtowego Jachtklubu Stoczni Gdańskiej w Górkach Zachodnich ~2,0 km od planowanej inwestycji;
- Rozbudowa stacji wodnej w Wiślince ~3,3 km od planowanej inwestycji;
- Rozbudowa przystani jachtowej w Błotniku ~12,8 km od planowanej inwestycji.

Autorzy raportu uznali, że skumulowane oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć omówionych powyżej mogłoby wystąpić:

- na etapie budowy, w przypadku jednoczesnej realizacji przedsięwzięć,
- na etapie eksploatacji – oddziaływania bezpośrednie w zakresie emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza oraz hałasu w związku ze zwiększonym ruchem jednostek pływających,
- na etapie likwidacji w przypadku jednoczesnego zaprzestania użytkowania wszystkich obiektów, co skutkowałoby powolną renaturalizacją ekosystemu.

Z treści raportu wynika, że nie można wykluczyć, iż prace związane z realizacją przedsięwzięcia oraz inwestycji wymienionych powyżej, będą prowadzone w tym samym czasie. W związku z powyższym nastąpi częściowa kumulacja oddziaływań. W sytuacji pokrycia się harmonogramów prac związanych z realizacją niniejszego zadania i innych planowanych w jego sąsiedztwie, potencjalnie ich oddziaływania na środowisko w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza oraz hałasu mogą się kumulować. W wyniku pracy sprzętu i maszyn w jednakowym czasie zwiększy się łączna wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza na danym obszarze. Odległość między przedsięwzięciami wyniesie od około 2 km do prawie 13 km. Według raportu oś jest to odległość na tyle duża, że pozwoli na wyeliminowanie skumulowanych oddziaływań akustycznych na tereny chronione zabudowy mieszkaniowej. Podobnie emisje zanieczyszczeń do powietrza związane z pięcioma przedsięwzięciami ulegną znacznemu rozrzedzeniu w obszarze pomiędzy przedsięwzięciami. Będą to jednak oddziaływania okresowe, przemieszczające się wraz z postępem prac i ustąpią wraz z zakończeniem etapu realizacji inwestycji.

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana jest w obszarze Natura 2000 PLH 220044, jak i w bezpośrednim sąsiedztwie „Zielonych Wysp”. Zdaniem autorów raportu dostosowanie terminów realizacji poszczególnych inwestycji z uwzględnieniem biologii gatunków tam występujących będzie minimalizowało oddziaływanie na przedmioty ochrony w obszarach oraz gatunki chronione. Nie zostaną zakłócone korytarze migracyjne między obszarami i możliwość przemieszczania się gatunków pomiędzy nimi. Wszelkie oddziaływania występujące w trakcie realizacji prac będą miały charakter okresowy i będą ustępowały wraz z zakończeniem poszczególnych inwestycji. Może to być niwelowane poprzez stosowanie nowoczesnego sprzętu (szczególnie pływającego), który został już przez producentów poszczególnych urządzeń i instalacji odpowiednio wyciszony.

Oddziaływania skumulowane dotyczyć będą także zajęcia powierzchni terenu, zajęcia linii brzegowej. Planowane inwestycje w rejonie omawianego przedsięwzięcia uzupełniają się. Łączącym je elementem są jachty. Kumulacja oddziaływań może powstać w okresie wzmożonego ruchu turystycznego na etapie eksploatacji, rozpatrując to zagadnienie

w aspekcie pojemności turystycznej terenu. W takim aspekcie nastąpi kumulacja oddziaływań związanych z przebywaniem dużej ilości ludzi nad wodą, w wodzie, na stosunkowo małej przestrzeni.

Zdaniem autorów raportu zwiększenie ruchu nie powinno mieć jednak znaczącego, negatywnego wpływu na ptaki, ponieważ jednostki pływające (jachty) oraz ludzie będą poruszać się po tych samych trasach / lokalizacjach jak przed inwestycją. Dodatkowo, należy mieć na uwadze fakt, że większość oddziaływań związanych z obecnością ludzi oraz ruchem jachtów w rozpatrywanym rejonie występuje również obecnie. Dlatego prognozuje się, że negatywne oddziaływanie na wypłaszanie ptaków będzie minimalne.

Poza odpowiadającą sobie skalą zamierzeń inwestycyjnych przedsięwzięcia są ze sobą powiązane charakterem inwestycji czyli obsługi ruchu turystycznego – żeglarstwa. W portach i przystaniach rozlewiska Wisły Śmiałej jachty w przeważającej mierze stacjonują na przystaniach. Ruch jednostek odbywa się głównie z portów NCŻ i Delfia z uwagi na fakt, że stacjonują tam jachty firm czarterowych wypływające w rejsy morskie z wymianą załóg w portach postoju jachtów. W pozostałych przystaniach dominują rejsy weekendowe do portów Zatoki Gdańskiej (najczęściej do portów Hel, Jastarnia, Sopot, Puck) oraz wyjścia w dłuższe rejsy morskie (czas rejsu powyżej 14 dni). Nowopowstałe miejsca cumownicze nie zmieniają charakteru eksploatacji stacjonujących tu jachtów (krótkie urlopy, doraźne wyjścia na kilka godzin, weekendowe rejsy rodzinne). Wg oceny operatorów portów stopień wykorzystania jachtów w sezonie nawigacyjnym nie ulegnie zmianie.

Według raportu ooś z obserwacji wieloletnich działalności przystani żeglarskich na obszarze Rozlewiska Wisły Śmiałej można wysnuć następujące wnioski:

1. Na rozlewisku Wisły Śmiałej skumulowany ruch jachtów dotyczy jedynie jachtów mieczowych, desek windsurfingowych oraz 8 małych jachtów balastowych Narodowego Centrum Żeglarstwa przeznaczonych do szkolenia studentów.
2. Jachty mieczowe i deski windsurfingowe są przeznaczone do szkolenia dzieci i młodzieży i są asekurowane przez pontony z silnikami przyczepnymi.
3. Szkolenia odbywają się w godzinach 09.00 – 13.00 i od godz. 15.00 – 18.00.
4. Jednostki wypływają z przystani: NCŻ AWF i T, COSA AZS, jacht Klubu St. Gdańskiej i Jachtklubu Wiślinka.
5. Ruch jachtów balastowych ogranicza się do przepłynięcia torem wodnym z poszczególnych przystani na akwen Zatoki Gdańskiej lub w stronę śluzy w Przegalinie. Żeglowanie po Rozlewisku z uwagi na zróżnicowane głębokości oraz mało urozmaicony akwen nie jest atrakcyjne dla jachtów balastowych o dużym zanurzeniu. Jachty tej wielkości ($LOA > 8,0$ m) muszą cumować w przygotowanych do tego portach, a trudno uznać za atrakcyjne przemieszczanie się jachtów pomiędzy przystaniami jedynie na tym akwenie.
6. Jachty mniejsze $LOA < 8,0$ m bardzo często wychodzą w rejsy kilku miesięczne na Kanał Ostródzko – Elbląski i Pojezierze Iławskie, a ich ruch na rozlewisku ogranicza się do przejścia torem wodnym w kierunku śluzy Przegalina.
7. W ostatnich kilku latach obserwowana jest tendencja do wymiany jachtów o długości 7 – 8 m na jachty o długości $> 10,0$ ze stosunkowo dużym zanurzeniem $T > 1,60$ m co powoduje konieczność pływania po wodach morskich.
8. Z uwagi na to, że Rozlewisko Wisły Śmiałej to akwen położony w granicach Morskiego Portu Gdańsk, na torze wodnym prowadzącym z Zatoki Gdańskiej do nabrzeża rafinerii gdańskiej, oraz do nabrzeży stoczni: Wisła, Conrada, warsztatów remontowych Żegluga Gdańskiej odbywa się ruch jednostek profesjonalnych (barki- bunkierki z paliwem od

rafinerii do portów Zatoki Gdańskiej, holowniki z pontonami ze stoczni Wisła i stoczni Conrada, tramwaje wodne, małe zbiornikowce do nabrzeża rafinerii itp.)

9. Przyrost ilości miejsc cumowniczych w granicach 35 % nie wywoła skumulowanego ruchu jachtów na rozlewisku Wisły Śmiałej gdyż będą one wychodziły na akwen zatoki Gdańskiej, podobnie jak to ma miejsce obecnie.
10. Czas przejścia jachtu z najdalej położonej od wyjścia przystani JKM Neptun przy dopuszczalnej przepisami Urzędu Morskiego szybkości do główek wyjściowych z portu wynosi około 20 – 25 minut.

Należy założyć, że przystanie w Wiślince i na Błotniku nie wpływają na zwiększenie ruchu jachtów na Rozlewisku Wisły Śmiałej. Jednostki stacjonujące w Wiślince to małe łodzie mieczowe do szkolenia młodzieży, trenujące na wodach pomiędzy Wiślinką a Sobieszewem i wypływające na dłuższe rejsy w kierunku Zalewu Wiślanego, a jednostki stacjonujące na Błotniku sporadycznie odbywają rejsy do przystani skupionych na rozlewisku Wisły Śmiałej. Nowo planowana przystań przy ulicy Nadwiślańskiej w Sobieszewie będzie wykorzystywana w podobny sposób jak port GOS-u Gdańsk – postój jachtów rezydenckich i wizyty gościnne jachtów w trakcie sporadycznie organizowanych imprez żeglarskich. Na rozlewisku Wisły Śmiałej odbywa się również ruch jednostek motorowych. Małe jednostki LOA < 5,0 – 6,0 m odbywają na ogół rejsy do Sobieszewa lub w kierunku śluzy Przegalina. Większe jednostki motorowe LOA > 7,0 odbywają pływania rekreacyjne podobnie jak jachty żaglowe na akwen Zatoki Gdańskiej. Z uwagi na ostatnio restrykcyjnie przestrzegane przepisy UM nie przekraczają dopuszczalnych prędkości (skutek: ograniczony hałas, brak silnego zafalowania). Planowana rozbudowa przystani i portów jachtowych jest ukierunkowana na tworzenie miejsc głębokowodnych przeznaczonych dla jachtów żaglowych. W tej sytuacji operatorzy portów nie są skłonni do oferowania miejsc postojowych jednostkom motorowym o stosunkowo małym zanurzeniu.

Zgodnie z wymaganiami Konwencji Helcom, Rozporządzeniem Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, jak i rozporządzeniem wykonawczym Kapitanatu Portu Gdańsk na obszarze Morskiego Portu Gdańsk zabronione jest korzystanie z toalet i prysznicy zamontowanych na jednostkach pływających nie posiadających instalacji i zbiorników do gromadzenia nieczystości. Wszystkie jednostki budowane po roku 2001 są wyposażone w instalacje odbioru i magazynowania ścieków. Jednostki starsze odbywające rejsy do krajów skandynawskich przebudowywały swoje instalacje sanitarne dostosowując je do nowych przepisów. Zarząd Klubu w wydanym „Regulaminie eksploatacji przystani” uwzględnił wymagania Konwencji i rozporządzeń administracji morskiej i zakazał używania toalet (niezależnie od ich konstrukcji) w czasie postoju w porcie jak i na akwencie Rozlewiska Wisły Śmiałej. Załogi jachtów są zobowiązane do używania toalet w budynkach na lądzie. Obecnie na terenie przystani klubowej funkcjonuje dwu-pomieszczeniowa toaleta, dwa prysznice, i jedna zmywalnia naczyń. Instalacje tych urządzeń są podłączone do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej za pośrednictwem rurociągów Centralnego Ośrodka Sportu Akademickiego AZS. Po rozbudowie części lądowej zaprojektowano podłączenie ciśnieniowej sieci wodno-kanalizacyjnej bezpośrednio do centralnej magistrali biegnącej pod ulicą Stogi. Zwiększy to stopień niezawodności działania instalacji, gdyż dotychczasowy zrzut grawitacyjny mógł nie gwarantować odbioru ścieków przy wysokich stanach wody (późna jesień i zima). Inwestycja przewiduje budowę wydzielonego budynku sanitarnego z 4 toaletami w tym dwie z pisuarami, 4 stanowiskami prysznicowymi, toaletą i prysznicem dla niepełnosprawnych. Przy budynku zlokalizowano wyodrębnione stanowisko zmywania naczyń ze zrzutem wody do sieci kanalizacyjnej. Z uwagi na wyłączenie budynku sanitarnego z eksploatacji w sezonie zimowym, w budynku klubowym zaprojektowano 3 toalety i 1 toaletę z prysznicem dla niepełnosprawnych.

Zdaniem autorów raportu załogi jachtów przy całorocznej służbie bosmańskiej nie narażają się na wykroczenia w stosunku do obowiązujących przepisów, gdyż skutkuje to nakładaniem kar finansowych przez Kapitanat Portu Gdańsk jak i wyciąganiem konsekwencji przez Zarząd Klubu (każdorazowy zrzut fekalii jest widoczny na powierzchni wody). Jak dotychczas nie miały miejsca na terenie przystani AKM tego typu wykroczenia. Załogi jachtów z instalacjami pozwalającymi na gromadzenie ścieków mogą korzystać z punktu odbioru ścieków zanieczyszczonych z instalacji jachtowych, który jest zainstalowany na nabrzeżu Narodowego Centrum Żeglarstwa. Punkt odbioru ścieków obsługuje jednostki stacjonujące w portach NCŻ, COSA AZS i AKM, jak również z innych portów Rozlewiska Wisły Śmiałej. Następny punkt odbioru ścieków zaplanowany jest do budowy na terenie przystani Jacht Klubu Stoczni Gdańskiej.

Stopień zagrożenia zanieczyszczenia wody ulegnie zdecydowanie zmniejszeniu z uwagi na planowane nowe stanowiska odbioru ścieków z jachtów i budowę stacji paliwowej dla jednostek pływających (na obszarze Portu Morskiego Gdańsk obowiązuje zakaz tankowania jednostek z karnistrów, a profesjonalne stacje paliwowe dla jednostek pływających są dostępne w portach: Gdańska, Jastarnia, Puck, Gdynia).

Uznano, że rozbudowa przystani w założonych ilościach miejsc cumowniczych nie spowoduje znaczącego wzrostu ruchu jachtów na Rozlewisku Wisły Śmiałej.

Uzgodnienie nie zawiera zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt podlegających ochronie gatunkowej oraz ich siedlisk. W takim przypadku należy uzyskać zezwolenie w drodze odrębnej decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na odstępstwa od zakazów wydawane w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody przed rozpoczęciem prac w terenie.

W opinii tutejszego organu, biorąc pod uwagę fakt, że przedmiotowa inwestycja będzie realizowana na terenie istniejącego portu jachtowego, przyrost jednostek cumowniczych z istniejących 102 wyniesie 162, bardzo niewielka ingerencję w zwiększenie zajętości akwenu Wisły Śmiałej o 0,06% (siedlisko 1130), przyjętą technologię wydobywania urobku, brak nowej zabudowy brzegów estuarium, wykonanie prac najbardziej hałaśliwych poza okresem tarła ryb oraz poza okresem rozrodu ptaków, kierunek większości tras żeglownych żeglarzy korzystających z przystani na Zatokę Gdańską, wyposażenie przystani w dodatkowe toalety, prysznice, w oddzielną kanalizację ściekową i deszczową, przy zachowaniu nałożonych warunków realizacji i eksploatacji planowanej inwestycji, stwierdzono, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący wpłynąć na przedmiot ochrony w obszarach Natura 2000: Ostoja w Ujściu Wisły i Ujście Wisły, jak również na pozostałe elementy środowiska przyrodniczego. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko uwzględniała ocenę w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG.

W trakcie prowadzenia robót ziemnych, prac budowlanych i prac podczyszczeniowych może nastąpić czasowe zakłócenie lokalnych stosunków wodnych oraz zagrożenie zanieczyszczeniami pochodzącymi z placu budowy, będą to jednak oddziaływania lokalne, krótkotrwałe, o niewielkim zasięgu. Wody opadowe z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych (parkingi, drogi, itp.) będą odprowadzane do kanału portowego po podczyszczeniu w separatorach, nie więcej niż 0,5 m³/dobę. W czasie budowy będą powstawać ścieki sanitarne - w wyniku działalności bytowej pracowników wykonujących lub nadzorujących prace budowlane. Ich ilość będzie proporcjonalna do liczby zatrudnionych osób. Ścieki powstające w obiektach sanitarnych dla pracowników budowy takich jak: toalety, umywalnie, natryski, przekazywane będą zgodnie z pozwoleniami organów administracji. Jakość tych ścieków będzie odpowiadać typowemu składowi ścieków komunalnych. Prawidłowa realizacja przedsięwzięcia związana będzie z przestrzeganiem ostrych reżimów technologicznych, zastosowaniem wysokiej jakości sprzętu i materiałów

budowlanych.

Faza eksploatacji - w chwili obecnej pobór wody całorocznie wynosi ok. 450 m³ - w tym 150 m³ bez ścieków na potrzeby jednostek pływających (stąd ścieki odprowadzane na poziomie 250 – 280 m³ do sieci miejskiej) - przewidywany wzrost o około 15 - 20 % (górna wartość dla wody ze ściekami). Zdanie ścieków z jachtów odbywa się na nabrzeżu Narodowego Centrum Żeglarskiego – znajduje się tam stała instalacja podciśnieniowa, jednostki zbudowane po 1995 roku ze zbiornikami na fekalia zobowiązane są do zdania nieczystości w porcie, natomiast jednostki posiadające toalety chemiczne zobowiązane są do zdawania nieczystości do odrębnych instalacji. Zgodnie z raportem ooś, jakość ścieków odprowadzanych do wód będzie spełniać wymagania określone w przepisach prawa.

Usytuowanie planowanego przedsięwzięcia względem zlewni przedstawia się następująco:

- region wodny: region wodny Dolnej Wisły
- obszar dorzecza: obszar dorzecza Wisły.

Usytuowanie przedsięwzięcia względem jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Nazwa JCWP: Zatoka Gdańska Wewnętrzna
- europejski kod JCWP: PLTWIWB4
- Ekoregion: Równiny Wschodnie (16)
- Status: silnie naturalna część wód
- Ocena stanu: zły
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona
- Uzasadnienie derogacji: Ze względu na warunki naturalne 6 lat jest okresem zbyt krótkim, aby mogła nastąpić poprawa stanu, nawet przy założeniu całkowitej eliminacji presji. Te CW są odbiornikami zanieczyszczeń z dużego obszaru łądu i ich stan jest bezpośrednio zależny od stanu CW śródlądowych jak i ograniczenie presji w głębi łądu

Usytuowanie przedsięwzięcia względem jednolitych części wód podziemnych (JCWPd):

- Europejski kod JCWPd: PLGW240015
- Nazwa JCWPd: 15
- Region wodny: region wodny Dolnej Wisły
- Obszar dorzecza/Nazwa: obszar dorzecza Wisły
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW): w Gdańsku
- Ekoregion: Równiny Wschodnia (16)
- Ocena stanu ilościowego: zły
- Ocena stanu chemicznego: dobry
- Ocena ryzyka: zagrożony

W odniesieniu do art. 81 ust.3 ustawy ooś przedsięwzięcie nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Zgodnie z raportem ooś planowane przedsięwzięcie nie wpłynie na stan ekologiczny oraz na zapobieganie pogorszeniu stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych oraz dobrego potencjału ekologicznego sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych, o których mowa w ustawie Prawo wodne, gdyż nie będzie skutkiem: nowych zmian właściwości fizycznych tych wód, pogorszenia się stanu tych wód. Planowane przedsięwzięcie nie wpłynie na stan ekologiczny oraz na zapobieganie pogorszeniu stanu ekologicznego jednolitych części wód części wód podziemnych, o których mowa w ustawie Prawo wodne, gdyż nie będzie ono skutkiem: nowych zmian właściwości fizycznych jednolitych części wód powierzchniowych, zmian poziomu zwierciadła tych wód. Ze względu na bardzo lokalny zakres inwestycji oraz użycie

materiałów obojętnych dla środowiska nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanej inwestycji na środowisko wodne. Reasumując planowane przedsięwzięcie nie będzie powodowało interakcji z celami środowiskowymi określonymi w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

W fazie prowadzenia robót hydrotechnicznych będą występowały wibracje i hałas związane z palowaniem, pracami podczyszczeniowymi i montażem pomostów. Oddziaływania te będą miały charakter lokalni i czasowy (ograniczony do godzin pracy sprzętu – godziny dzienne). Wyniki przeprowadzonej analizy oddziaływania akustycznego wskazują, że w okresie największej intensywności prac budowlanych (największa kumulacja ciężkiego sprzętu zmechanizowanego pracującego równolegle) izolinia wyznaczająca poziom 55 dB (limit 8 godzinny dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych w trakcie godzin dziennych) będzie oddalona od lokalizacji źródeł dźwięku na odległość ~ 1 km. Sytuacja taka może powodować czasowe płoszenie ptaków oraz ryb w wodzie. Oddziaływanie tych czynników ograniczy się do okresu prowadzenia prac.

W fazie eksploatacji tego rodzaju uciążliwości mogą się pojawić wyłącznie w okresie poruszania się jednostek o napędzie motorowym. Przewiduje się, że, Rozbudowa Portu Jachtowego AKM nie wpłynie w sposób znaczący na emisję hałasu na etapie eksploatacji, gdyż charakter i sposób wykorzystywania tego miejsca nie ulegnie zmianie w wyniku realizacji inwestycji.

Emisja zanieczyszczeń spowodowana ruchem sprzętu budowlanego i pojazdów samochodowych będzie miała charakter nieorganizowany i krótkotrwały, o zasięgu ograniczonym do terenu budowy. Źródłem emisji będzie:

- spalanie paliwa w silnikach maszyn budowlanych oraz środków transportu – emisje tlenków azotu, tlenku węgla, węglowodorów i pyłu,
- ruch pojazdów i maszyn po terenie placu budowy oraz prace ziemne - emisja pyłu.

Wielkość emisji komunikacyjnej dla przewidywanego ruchu kilkunastu pojazdów dziennie będzie pomijalna. Przewiduje się, że na etapie eksploatacji emisja zanieczyszczeń do powietrza nie ulegnie pogorszeniu, m.in. z uwagi na dobre przewietrzanie obszaru ujścia Wisły Śmiałej.

Przewidywana ilość wytwarzanych odpadów w trakcie prac budowlanych wynosi ok. 3,5 m³/tydzień, na którą składają się resztki materiałów użytych do budowy ścianki szczelnej, remontu nabrzeża, montażu pomostów wraz z kotwieniem, budowy budynków, uzbrojenia terenu oraz elementów malej architektury. W trakcie prac budowlanych powstaną odpady z przetwórstwa drewna, są to m.in. trociny, wióry, ścinki, drewno, itp., odpady pochodzące z montażu stało czy wykonania oczepów żelbetowych.

Charakter inwestycji nie przewiduje produkcji odpadów. W trakcie realizacji inwestycji w wyniku prac budowlanych będą powstawać głównie odpady z prac rozbiórkowych o kodzie 17 tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych.

Generalną zasadą postępowania z odpadami będzie ich selektywna zbiórka w wydzielonych miejscach i odpowiednich, oznakowanych pojemnikach. Odpady z terenu budowy i zapleczy będą wywożone i unieszkodliwiane przez odbiorców posiadających zezwolenia na gromadzenie, transportowanie i unieszkodliwianie odpadów.

Przewiduje się, że eksploatacja przystani AKM nie będzie źródłem znaczących ilości odpadów. Powstawać będą odpady w większości w sezonie żeglarskim: Ścieki z jednostek pływających są odbierane instalacją stałą na sąsiadującym z portem pirsie Narodowego Centrum Żeglarskiego. Tankowanie jednostek pływających odbywa się na nadbrzeżnych stacjach paliw w sąsiadujących portach, w ramach inwestycji nie przewiduje się budowy stacji paliw.

Zgodnie z raportem ooś, oceniane przedsięwzięcie nie wpłynie również na zmianę krajobrazu lub zaburzenie walorów środowiskowych omawianego akwenu i obszarów przyległych, jak też nie naruszy dóbr kultury, mikroklimatu względnie równowagi hydrogeologicznej tego rejonu.

Z raportu ooś wynika, że zaproponowane rozwiązania, przy uwzględnieniu rodzaju i skali przedsięwzięcia sprawią, że zasięg jego oddziaływania zostanie ograniczony do objętych wnioskiem działek, nie powodując przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie czystości powietrza oraz norm akustycznych na terenie chronionym zabudowy przeznaczonej na pobyt stały ludzi.

W konsekwencji powyższych ustaleń w niniejszej decyzji nałożono szereg uwarunkowań o charakterze środków łagodzących potencjalne lub zidentyfikowane negatywne oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W celu minimalizacji wpływu na poszczególne komponenty środowiska przyjęto zalecenia wynikające z raportu ooś.

Wymagania powyższe określono mając na względzie najbardziej istotne spośród zidentyfikowanych emisji, brak zarządzania którymi mogłoby stanowić źródło negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym zdrowie ludzi bądź, skrajnie, prowadzić do stanu zagrożenia środowiska. Nałożone uwarunkowania obejmują zarówno działania o charakterze prewencyjnym, nadzorczym, jak i techniczne środki zarządzania emisjami.

U podstaw ww. wytycznych leżą m.in.:

- zasady prewencji, przezorności i ponoszenia kosztów oddziaływań na środowisko, wynikające z art.6 i 7 ustawy – Prawo ochrony środowiska;
- zakaz powodowania pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzi (art. 141 ust. 2 Poś);
- nakaz dotrzymywania standardów jakości środowiska i standardów emisyjnych (art. 141 ust. 1 i 144 ust. 1 Poś);
- zakaz eksploatacji instalacji powodującej wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych w stopniu skutkującym przekroczeniem standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny (art. 144 ust. 2 Poś);
- nakaz stosowania paliw, surowców i materiałów eksploatacyjnych zapewniających ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko, jak też podejmowania odpowiednich działań w przypadku powstania zakłóceń w procesach technologicznych i operacjach technicznych w celu ograniczenia ich skutków dla środowiska (art. 146 Poś);
- zakaz podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 (art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody);
- obowiązek zapewnienia ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności przez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie, a tam, gdzie jest to celowe, powtórne wykorzystanie oczyszczonych ścieków. Wybór miejsca i sposobu wykorzystania albo usuwania ścieków powinien minimalizować negatywne oddziaływania na środowisko (art. 42 ust. 1 ustawy – Prawo wodne).

Zgodnie z art. 135 ust.1 ustawy – Prawo ochrony środowiska, utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania jest dopuszczalne o ile, łącznie:

- 1) inwestycja dotyczy lub dotyczyła oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji

- elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej; katalog ten ma charakter zamknięty;
- 2) z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu.

Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko przed wydaniem niniejszej decyzji nie wykazała konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania. Zaproponowane działania minimalizujące wpływ inwestycji na środowisko oraz środki łagodzące to oddziaływanie winny umożliwić dotrzymanie standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający drogą posiada tytuł prawny.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138) przedsięwzięcie nie jest zaliczone ani nie powoduje zaliczenia przedsięwzięcia będącego przedmiotem sprawy do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. Zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy – Prawo ochrony środowiska poważną awarią jest szczególna kategoria awarii, obejmująca zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji (wymienionych w ww. rozporządzeniu), prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Wobec powyższego w decyzji nie określono wymogów w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, co jest wymagane jedynie w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

Po przeanalizowaniu zakresu planowanego przedsięwzięcia oraz zidentyfikowaniu jego oddziaływań na środowisko i ich skali stwierdzono, że planowane przedsięwzięcie nie będzie powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko. Do oddziaływań takich, przy uwzględnieniu zaleconych działań na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych, nie będą również prowadzić zidentyfikowane możliwe sytuacje awaryjne. Emisje powodowane eksploatacją obiektu nie będą również bezpośrednio lub pośrednio, w tym poprzez sieć hydrograficzną lub wskutek wędrówek zwierząt, przenoszone na duże odległości w stopniu, który mógłby powodować znaczące oddziaływania na terytorium innych państw. Z tych względów w niniejszej sprawie nie zachodziła konieczność przeprowadzania postępowania w sprawie oddziaływań transgranicznych, o jakim mowa w art. 104 i n. ustawy OOS, jak i określania uwarunkowań związanych z takimi oddziaływaniami w treści niniejszej decyzji.

Niniejszą decyzję wydano w oparciu o opinie Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Gdyni znak SE.ZNS.80.4912.6.18 z dnia 03.10.2018 r. oraz opinię Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni znak INZ1.1-MGw-8103-94/18 z dnia 02.10.2018 r. Zagadnienia wskazane w stanowiskach ww. organów zostały w uwzględnione w treści niniejszej decyzji.

W dniu 17.12.2018 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.23 działając na podstawie art. 10 §1 Kpa zawiadomił strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zebranego materiału oraz zgłaszanych żądań. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

Realizacja inwestycji zgodnie z uwarunkowaniami określonymi niniejszą decyzją a także późniejsza eksploatacja obiektów powstałych w wyniku przedsięwzięcia nie zwalnia inwestora z obowiązku, niezależnie od postanowień niniejszej decyzji:

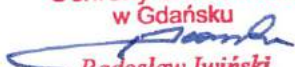
- stosowania przepisów w sprawie warunków technicznych ustanowionych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- uzyskania wymaganych prawem zezwoleń, opinii i uzgodnień;
- realizacji obowiązków wynikających wprost z przepisów prawa, w tym w szczególności obowiązków dotyczących prawidłowej eksploatacji instalacji, określonych przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami, określonej przepisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r.; obowiązki takie, jako istniejące i wiążące z mocy prawa, nie podlegają powtórному nałożeniu i ujawnieniu w decyzji.

W tym stanie należało orzec jak na wstępie.

Z wydanie niniejszej decyzji uiszczono opłatę skarbową w wysokości 205 zł, zgodnie z ustawą o opłacie skarbowej z dnia 16 listopada 2006 r, załącznik nr 1, cz. I, poz. 45. (tj. Dz. U. z 2018 poz. 1044 ze zm.).

Decyzja podlega ujawnieniu w publicznie dostępnym wykazie danych.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, w terminie 6 dnia od daty jej otrzymania, zgodnie z art.127 i 129 Kpa.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Otrzymują:

1. Akademycki Klub Morski w Gdańsku, ul. Stogi 18, 80 – 642 Gdańsk
2. Gmina Miasta Gdańska, ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
3. Skarb Państwa poprzez Prezydenta Miasta Gdańska
4. Akademycki Klub Morski Akademickiego Związku Sportowego w Gdańsku, Aleja Zwycięstwa 12, 80-219 Gdańsk
5. Akademicki Związek Sportowy Zarząd Główny, ul. Kredytowa 1A, 00-056 Warszawa
6. Urząd Morski w Gdyni, 81-338 Gdynia, ul. Bernarda Chrzanowskiego 10
7. aa *RDOŚ-Gd-WOC.4242.14.2017.MJ.4

Do wiadomości:

1. Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny, ul. Kontenerowa 69, 81-155 Gdynia
2. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, ul. Chrzanowskiego 10, 81-338 Gdynia

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

Gdańsk, dnia 23 stycznia 2019 r.

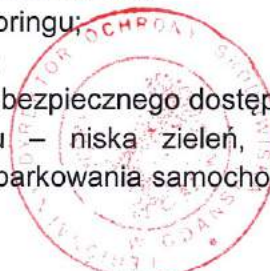
Załącznik Nr 1
do decyzji RDOŚ-Gd-WOO.4211.20.2016.AM.24.

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Planowane przedsięwzięcie polega na modernizacji i rozbudowie portu jachtowego służącego cumowaniu jednostek pływających oraz rekreacji. Port Jachtowy zlokalizowany jest w północnej części Rozlewiska Wisły Śmiałej, w Górkach Zachodnich. Obecnie przystań wykorzystywana jest na cele rekreacyjno -sportowe. Planowana inwestycja zlokalizowana jest w północnej części Rozlewiska Wisły Śmiałej, w Górkach Zachodnich, na działkach o numerach 22/21; 22/22; 22/23; 1/45; 1/46; 14/21; 22/16 i 14/13 obręb geodezyjny nr 0273 Gdańsk. Inwestycje prowadzone na lądzie obejmują działki: 22/21; 22/22; 22/23; 1/45; 1/46; 14/21.

W zakres inwestycji wchodzi:

- rozbiórka i odbudowa pomostu „C” na Rozlewisku Wisły Śmiałej;
- wydłużenie pomostu „A” o około 74,0 m za pomocą segmentowych pomostów pływających – wydłużenie na akwen Wisły Śmiałej (tzw. pomost A1);
- remont nabrzeża typu ciężkiego polegający na budowie przesłony uszczelniającej
- ściankę szczelną i odtworzeniu płyty nabrzeża;
- remont nabrzeża skarpowego poprzez wykonanie nowej ścianki szczelnej i podniesienie oczepu;
- budowa budynku klubowo-szkoleniowego o powierzchni w rzucie przyziemia około 150 m²;
- budowa budynku sanitarnego o powierzchni w rzucie przyziemia około 60,0 m²;
- budowa pomieszczeń magazynowych o powierzchni 350 m²;
- wykonanie prac podczyszczeniowych ;
- utwardzenie nawierzchni dróg wewnętrznych, pow. ok. 590,0 m²;
- rozbudowa sieci energetycznej i oświetlenia terenu;
- rozbudowa instalacji wodno-ściekowej;
- rozbudowa systemu monitoringu;
- źródła energii odnawialnej;
- budowa bramek i systemu bezpiecznego dostępu;
- zagospodarowanie terenu – niska zielen, mała architektura; miejsca i tablice informacyjne o miejscach parkowania samochodów w okresie sezonu nawigacyjnego i w okresie zimowym.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku
Radosław Iwiński

